

REGIONÁLNA SKLÁDKA ODPADOV STREDNÝ LIPTOV - PARTIZÁNSKA ĽUPČA - III. ETAPA

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

(Číslo: 2903/2014-3.4/bj)

vydané Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona č. 24/2006 Z. z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
v znení neskorších predpisov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

Mondi SCP, a.s.

2. Identifikačné číslo

31 637 051

3. Sídlo

Tatranská cesta 3, 034 17 Ružomberok

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Regionálna skládka odpadov Stredný Liptov - Partizánska Ľupča - III. etapa

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti je rozšírenie existujúcej skládky nie nebezpečných odpadov spoločnosti Mondi SCP, s.r.o. Ružomberok v obci Partizánska Ľupča, a to:

- vybudovanie III. etapy skládky s kapacitou cca 1 465 450 m³,
- rekultivácia III. etapy skládky NNO,
- vybudovanie nového zberača znečistených priesakových vôd, čerpacej stanice priesakových vôd a akumulácie nádrže.

3. Užívateľ

Užívateľom navrhovanej činnosti bude navrhovateľ - Mondi SCP, a.s., Tatranská cesta 3, 034 17 Ružomberok.

4. Umiestnenie

Kraj:	Žilinský
Okres:	Liptovský Mikuláš
Obec:	Partizánska Ľupča

Katastrálne územie: Partizánska Ľupča

Parcelné čísla: 2595/23, 2595/21, 2595/22, 2595/5, 2595/26, 2595/29, 2597/1, 2597/6, 2595/28, 2597/5, 2595/30, 2597/7, 2597/8, 2595/31, 2595/24, 2595/27

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Začatie výstavby: 6/2014

Skončenie výstavby: stavba bude realizovaná postupne na viac etáp

Skončenie prevádzky: nie je stanovené

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Existujúci stav (nulový variant):

I. etapa skládky na nie nebezpečný odpad s kapacitou 490 000 m³ je zrekultivovaná, s nádržou na priesakové kvapaliny (PK), bola povolená rozhodnutím OÚŽP Liptovský Mikuláš č. SP 2000/02598 Šu z 21. 12. 2000. Na I. etapu skládky nadväzuje II. etapa skládky, v súčasnosti aktívna, odpad sa ukladá iba na ňu, s kapacitou 430 000 m³. Objekty boli povolené rozhodnutím OÚŽP Žilina č. 786-3390/2009/Chy//770040103-Z8-KRSP1 z 30. 01. 2009. Skládky má vydané integrované povolenie č. 905/770040103/116-GI z 08. 04. 2004, ktoré bolo zmenené alebo doplnené ďalšími rozhodnutiami.

Prevádzku tvoria: prevádzková budova, garáže, prístrešok na kontajnery, autováha, sklad PHM, spevnené plochy a technologické komunikácie, informačná tabuľa, kanalizácia na odvádzanie vôd z povrchového odtoku, odlučovač ropných látok, žumpa, oplotenie areálu, rozvod na zásobovanie prevádzky úžitkovou a požiarnou vodou, vonkajšie osvetlenie, trafostanica a vonkajšie rozvody NN, nájazdová rampa na čistenie dopravných prostriedkov, I. a II. etapa skládky odpadov s drenážnym systémom, recirkulačná nádrž na priesakové kvapaliny, čerpacia stanica priesakových kvapalín, monitorovací systém podzemných vôd, odplynenie skládky.

Areál je napojený na vlastný vodný zdroj úžitkovej vody – vítaná studňa. Pitná voda pre zamestnancov je dodávaná balená z obchodnej siete. Prevádzková budova je odkanalizovaná do žumpy (železobetónová, podzemná, izolovaná) o objeme 20 m³. Elektrická energia pre prevádzku areálu je dodávaná z vlastnej trafostanice.

Navrhovaný stav (navrhovaný variant činnosti):

Navrhovaná činnosť predstavuje rozšírenie skládkovacích kapacít existujúcej skládky odpadov Partizánska Ľupča. Výstavba rozšírenia skládkovacích priestorov bude realizovaná postupne po jednotlivých kazetách. Kazety budú uvádzané do prevádzky a zavádzané postupne z dôvodu minimalizácie investičných nákladov a množstva priesakových kvapalín, vznikajúcich pri prevádzke skládky. Predpokladaná kapacita jednotlivých kaziet rozšírenej časti skládky pre celkovú plochu rozšírenia cca 84 800 m² (plocha izolačnej HDPE fólie) a pre celkovú kapacitu 1 465 50 m³ bude určovaná podľa aktuálnej potreby. Zoznam odpadov, ktoré sa budú zneškodňovať na skládke NNO bude totožný ako v súčasnosti.

Stručný popis navrhovaných stavebných objektov

SO 101 Príprava územia

Pred začiatkom samotnej výstavby sa odstráni z lokality vrchná časť ornice, t.j. urobí sa skrývka humusového horizontu v hrúbke cca 35 cm. Skrývka bude uložená na medziskládke.

Pri výstavbe navrhovanej činnosti sa predpokladá výrub drevín a krov.

SO 102 Hrubé terénne úpravy

V rámci objektu sa má vybudovať zahĺbená časť kazety skládky a oporná hrádza. Zahĺbenie skládky sa predpokladá po úroveň zvodnenej štrkovej vrstvy. Zemná pláň sa po výkope upraví urovnaním a zhutnením. Svahy sa vybudujú v sklone 1:2.

SO 103 Teleso skládky

Teleso skládky je objemovo najrozsiahlejším objektom. Dĺžka skládky je 260 - 470 m a šírka cca 230 m. Celkový navrhovaný úložný objem skládky je cca 1 465 450 m³.

Konštrukcia dna a svahov rozšírenia skládky bude:

- upravené a zhutnené podložie skládky;
- minerálne tesnenie hr. 0,50 m (2 x 250 mm) s $k_f \leq 1,0 \times 10^{-9} \text{ m.s}^{-1}$;
- fóliové tesnenie PEHD hrúbky 1,5 mm;
- ochranná vrstva – geotextília s plošnou hmotnosťou 1 200 g/m²;
- plošná drenáž - vrstva štrku fr. 16 – 32 mm, hr. 500 mm
- ochranná vrstva – geotextília s plošnou hmotnosťou 200 g/m²

Plošná štrková drenáž zvedie priesakovú vodu do potrubnej drenáže z HDPE DN 250, ktorou sa zvádzajú priesakové vody do zberača DN 300. Týmto sú priesakové vody vedené do čerpacej stanice, z ktorej budú prečerpávané do novej alebo starej akumuláčnej nádrže priesakových vôd.

Na potrubných drénoch sú vo vzdialenosti 100 – 150 metrov osadené revízne šachty.

SO 104 Odplynenie skládky

Na odvádzanie skládkových plynov budú postupne budované odplyňovacie studne vo vzájomnej vzdialenosti 40 metrov. Celkový počet odplyňovacích vrtov bude 48.

SO 105 Drenážny systém

Drenážny systém bude slúžiť na odvedenie podzemných vôd spod telesa skládky. Vybuduje sa z drenážnych PVC rúr uložených v štrkopiesku. Systém odvodnenia bude zaústnený do systému dažďovej kanalizácie, cez ktorý bude odvádzaná voda vypúšťaná do recipientu.

SO 106 Odvedenie povrchových vôd

Objekt rieši vybudovanie obvodových rigolov okolo celého telesa skládky na odvedenie zrážkových vôd a zabránenie ich prieniku do telesa skládky. Rigoly budú vybudované z betónových tvárnic uložených do betónového lôžka. Na zachytenie splavovaných materiálov sú v mieste vyústenia obvodových rigolov do vonkajšej kanalizácie umiestnené lapače splavenín.

SO 107 Akumulačná nádrž a čerpacia stanica

Akumulačná nádrž je navrhnutá ako zemná konštrukcia s vnútornými svahmi 1:1,5 a objemom 1 200 m³ s kombinovaným tesnením:

- upravené a zhutnené podložie akumuláčnej nádrže;
- minerálne tesnenie hr. 0,60 m (2 x 200 mm) s $k_f \leq 1,0 \times 10^{-9} \text{ m.s}^{-1}$;
- fóliové tesnenie PEHD hrúbky 2,0 mm;

Akumulačná nádrž je prepojená s čerpacou a manipulačnou šachtou, čo umožňuje čerpanie priesakovej vody z drenážneho systému do starej aj novej akumuláčnej nádrže priesakových vôd resp. ich spätné čerpanie na teleso skládky.

SO 108 Areálová komunikácia a technologické komunikácie

Objekt rieši cesty spevnené manipulačné plochy (500 m²) a chodníky (150 m²) v areáli.

SO 109 Oplotenie

Oplotenie bude plynule prepojené s oplotením existujúcej skládky, takže bude tvoriť súvislé oplotenie celého areálu prevádzkovej a rozširovanej skládky.

Pletivo bude na plotových stĺpikoch s tromi radmi ostnatého drôtu. Výška oplotenia bude 2,15 metra.

Oplotenie bude slúžiť k ochrane pred vstupom nepovolaných osôb do areálu skládky. Celková dĺžka novovybudovaného oplotenia je 998 metra.

SO 110 Monitorovací systém

Skládka bude zabezpečená monitorovacími sondami, pomocou ktorých sa bude sledovať kvalita podzemných vôd počas skládkovania aj po jej ukončení v priestore predpokladaného smeru prúdenia podzemnej vody pod a nad skládkou.

SO 111 Preložka trafostanice a vonkajšie rozvody

Jedná sa o vyvolanú investíciu z dôvodu nového riešenia napojenia na existujúce komunikácie.

SO 112 Vonkajšie osvetlenie

Stavebný objekt rieši osvetlenie nových častí areálu.

SO 113 Sadové a terénne úpravy

Stavebný objekt rieši opätovné začlenenie územia novovybudovanej skládky do scenérie krajiny. Terénne úpravy budú spočívať v zahumusovaní územia v hrúbke 150 mm s celkovou výmerou 1000 m².

SO 114 Uzavretie a rekultivácia skládky

Objekt sa bude realizovať samostatne po ukončení zavážania priestorov skládky po jednotlivých kazetách, resp. etapách zavezenia skládkovacích priestorov. Uzatvorenie a rekultiváciu skládky je potrebné realizovať v koordinácii s postupom zavážania a rozširovania skládky.

Vonkajšie – konečné svahy skládkového telesa sa budú zavážať v sklone 1:3. Po zavezení skládky na projektovanú úroveň sa povrch skládkového telesa uzavrie a zrehabilituje. Konečná úprava povrchu bude trvalý trávnatý porast.

Navrhovaná konštrukcia uzavretia a rekultivácie:

- zatravnenie
- rekultivačná vrstva zeminy hr. 1 000 mm;
- drenážna vrstva - geokompozit;
- minerálne tesnenie hr. 500 mm, $k_f \leq 1 \cdot 10^{-9} \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$ (2×250 mm);
- odplyňovacia vrstva – geokompozit
- vyrovnávacia vrstva (upravený a zhutnený povrch odpadu)

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Navrhovaná činnosť podľa Prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) patrí do odvetvia 9. Infraštruktúra, položka č. 3 – č. 3 Skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný s kapacitou od 250 000 m³ (časť A), preto podliehala povinnému hodnoteniu.

Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“) na základe odôvodnenej písomnej žiadosti navrhovateľa upustilo od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti podľa § 22 ods. 7 zákona listom č. 6001/2013-3.4/bj zo dňa 27. 06. 2013. Zároveň upozornilo navrhovateľa, že ak z pripomienok predložených k zámeru podľa § 23 ods. 4 zákona vyplynie potreba posudzovania ďalšieho reálneho variantu navrhovanej činnosti, zohľadní sa táto skutočnosť v ďalších krokoch posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti podľa zákona.

Zámer navrhovanej činnosti vypracovala v júli 2013 v Bratislave spoločnosť HYDROCOOP spol. s r.o., P. O. Box 92, 810 05 Bratislava 15. Navrhovateľ predložil zámer podľa § 22 zákona listom zo dňa 19. 07. 2013. MŽP SR listom č. 6001/2013-3.4/bj zo dňa 27. 06. 2013 od navrhovateľa vyžiadalo doplnenie zámeru na elektronickom nosiči dát.

Navrhovateľ doplnil podanie listom zo dňa 01. 08. 2013

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

MŽP SR zaslalo zámer podľa § 23 ods. 1 zákona na vyjadrenie *rezortnému orgánu* (MŽP SR, odbor odpadového hospodárstva), *dotknutej obci* (obec Partizánska Ľupča), *povoľujúcemu orgánu* (Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát ŽP Košice), *dotknutým orgánom* (Obvodný úrad životného prostredia v Liptovskom Mikuláši; Obvodný úrad životného prostredia Žilina, odbor ochrany prírody, vybraných zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja; Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši; Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Liptovskom Mikuláši; Obvodný úrad v Liptovskom Mikuláši, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia; Úrad Žilinského samosprávneho kraja; Obvodný pozemkový úrad v Liptovskom Mikuláši) a Slovenskej agentúre životného prostredia listom č. 6001/2013-3.4/bj zo dňa 05. 08. 2013.

Zámer bol zverejnený na webovom sídle MŽP SR www.enviroportal.sk dňa 05. 08. 2013. Obec Partizánska Ľupča zverejnila zámer vo vývesnej tabuli obci od 07. 08. 2013 do 28. 08. 2013.

Dňa 12. 09. 2013 sa konalo prerokovanie rozsahu hodnotenia a časového harmonogramu pre navrhovanú činnosť, na ktorom boli účastníci oboznámení s doterajším priebehom procesu posudzovania navrhovanej činnosti „Regionálna skládka odpadov Stredný Liptov - Partizánska Ľupča - III. etapa“ podľa zákona a stanoviskami, ktoré MŽP SR obdržalo k navrhovanej činnosti podľa § 23 ods. 4 zákona.

Pripomienku k zámeru vzniesla SIŽP, Inšpektorát životného prostredia Žilina, ktorá požadovala doplniť údaje k SO 110 Monitorovací systém a navrhla zvážiť pre III. etapu skládky samostatný monitorovací systém oddelene od systému určeného pre I. a II. etapu skládky. Spracovateľ dokumentácie oponoval, že monitorovací systém na skládke spĺňa zákonom stanovené požiadavky a navrhovateľ neuvažuje s vybudovaním samostatného monitorovacieho systému. Ostatné pripomienky doručené k zámeru sa týkali požiadaviek vyžadovaných v povoľovacom konaní. Všetky stanoviská doručené k navrhovanej činnosti boli súhlasné.

Vzhľadom na údaje uvedené v zámere a vzhľadom na charakter, rozsah a možné vplyvy navrhovanej činnosti a došlé stanoviská k navrhovanej činnosti, MŽP SR navrhlo uplatniť § 32 zákona, a to že správu o hodnotení navrhovanej činnosti nie je potrebné vypracúvať. S uvedeným návrhom súhlasil zástupca rezortného orgánu. Zástupkyňa príslušného orgánu oznámila prítomným, že návrh prerokuje dodatočne aj s povoľujúcim orgánom prostredníctvom telefonickej resp. e-mailovej komunikácie. Na základe e-mailovej komunikácie s pracovníčkou povoľujúceho orgánu (SIŽP) vyplynulo, že nepožadujú vypracovanie správy o hodnotení a SO 110 bude musieť byť doplnený v projektovej dokumentácii povoľovanej stavby skládky odpadov.

Túto skutočnosť MŽP SR oznámilo listom č. 6001/2013-3.4/bj zo dňa 18. 09. 2013 všetkým účastníkom procesu posudzovania. MŽP SR požiadalo dotknutú obec, aby podľa § 34 ods. 1 zákona do 3 dní od doručenia tohto listu informovala o tom verejnosť a zároveň verejnosti oznámila, kedy a kde je možné do zámeru nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie. Zároveň MŽP SR požiadalo dotknutú obec, aby v primeranom čase, podľa § 34, ods. 2 zákona, zabezpečila, v spolupráci s navrhovateľom, verejné prerokovanie navrhovanej činnosti.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Verejné prerokovanie sa uskutočnilo 24. 10. 2013 v Kultúrnom dome v Partizánskej Ľupči. Verejné prerokovanie organizovala obec Partizánska Ľupča v spolupráci s

navrhovateľom spoločnosťou Mondi SCP a.s., Ružomberok. Listom č. 681/2013 zo dňa 08. 10. 2013 boli na verejné prerokovanie pozvaní zástupcovia príslušného, povoľujúceho a dotknutých orgánov.

Na verejnom prerokovaní sa zúčastnili zástupcovia obcí Partizánska Ľupča, Liptovský Michal a Malatíny, zástupcovia navrhovateľa činnosti. Prerokovania sa zúčastnilo 25 občanov.

Na úvod oboznámil prítomných s aktuálnym stavom skládky a návrhom na jej rozšírenie zástupca navrhovateľa Vladimír Krajči, ktorého doplnil Ing. Peter Slezák ako spracovateľ zámeru.

Po úvodnej informácii otvoril diskusiu Jozef Hegedúš, zástupca starostu obce Partizánska Ľupča.

Ako prvý sa do diskusie zapojil starosta obce Liptovský Michal Juraj Vrtich, ktorý informoval, že na obecný úrad do Partizánskej Ľupče doručil dve námietky voči zámeru, taktiež ich poslal na vedomie na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Inšpektorát Žilina a na Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbor environmentálneho posudzovania Bratislava. List bol zaevidovaný do poštovej knihy dňa 23. 10. 2013 pod číslom 708/2013 (list tvorí prílohu zápisu)

Uviedol prvú námietku, ktorou bol dotaz, že Liptovský Michal – susedná obec, nebola do zámeru zahrnutá ako dotknutá obec, t.j. že sa nemohli k nemu vyjadriť. Uviedol, že občania obce Liptovský Michal sa cítia v tomto dotknutí, lebo si myslia, že zápach je niekedy cítiť. Taktiež uviedol, že v zámere nie je zhodnotenie, ako to vplýva na susedné obce Liptovský Mikuláš a Ružomberok. Ďalej povedal, že v zámere nie je uvedené prúdenie vzduchu a pýta sa, aký to bude mať vplyv na obec. Požadujú aby bola vypracovaná správa, ktorá by komplexnejšie posúdila vplyv na životné prostredie.

Na dotazy starostu obce Liptovský Michal odpovedal spracovateľ Ing. Peter Slezák. Reagoval na otázku, prečo obec Liptovský Michal nebola dotknutou obcou. Uviedol viac argumentov. Prvým a najdôležitejším argumentom bolo to, že všetko sa deje v katastri obce Partizánska Ľupča, lebo zámer sa posudzuje najmä podľa katastrálneho územia. Druhý moment bol ten, že je to rozšírenie existujúcej skládky. Skládky bola povoľovaná v r. 1999 a všetko, čo tomto verejnom hovore prebieha už bolo spomínané v tom roku. Teraz sú uvedené tie isté obce, ktoré boli dotknuté v tom čase a v tom čase nikto voči skládke námietky nemal. Tretím momentom bolo to, že pokiaľ by bola nejaká vedomosť o námietkach zo strany občanov Liptovského Michala a okolia, z pohľadu zápachu, znečistenia povrchových vôd a pod., bolo by sa to riešilo. Taktiež zo strany obce Part. Ľupča dostal informáciu, že neeviduje žiadnu sťažnosť zo strany obyvateľov obce Liptovský Michal na činnosť skládky a taktiež neeviduje ani akúkoľvek sťažnosť od investora – prevádzkovateľa MONDI SCP a.s. Z toho dôvodu nebola obec Liptovský Michal uvažovaná ako dotknutá obec. Nakoniec povedal, že smer prevládajúcich vetrov – západné prúdenie – nie je na obec Liptovský Michal.

Vladimír Krajči za prevádzkovateľa informoval, že v ich systéme taktiež nemajú evidovanú žiadnu sťažnosť z obce, ani z iných okolitých obcí na zápach zo skládky.

Soňa Čavojová, občianka obce Liptovský Michal uviedla, že prvú sťažnosť by kľudne dala, nakoľko býva v Liptovskom Michale. Od skládky je jej dom konkrétne vzdialený 1,6 km. Smrad je tam stále. A nehovorí o lete, keď je teplo aj napriek tomu, že skládka je o polovicu menšia ako sa plánuje postaviť. Tiež zdôraznila, že pozerala správu a plyny nie sú v zámere vôbec riešené. Čiže chcú budovať raz takú veľkú skládku, bude málo metánu, ale to ju nezaujíma. Zaujíma ju zápach.

Na pripomienku reagoval Vladimír Krajči. Uviedol, že doposiaľ nemali vedomosť, že skládka v Liptovskom Michale zapácha. Určite situáciu pôjdu ekológovia preveriť, pretože zisťujú, že veľkým zdrojom zápachu sú aj lokálne hnojiská a problém je pripisovaný im.

Spracovateľ Ing. Peter Slezák podotkol že otázkou je aj z čoho je zápach. Môže byť z ľahko rozložiteľnej organiky, ktorá je na skládku dovezená, alebo je to spôsobené dlhodobým anaeróbnym hnitím odpadu, ktoré je už zrekultivované, ktoré sa dostane do odplyňovacích veží. Na to sú určité technické riešenia a sú aj navrhnuté v zámere. V zrekultivovanej časti sú odplyňovacie studne, ktoré sú uzavreté a ktoré sa po testovaní, keď sa zistí, že je v odplyňovacom vrte dostatok plynu, tak sa pomocou prídavného paliva (propán butánových fliaš) spália. Robí sa to v tej časti skládky, ktorá je uzavretá.

Ďalej uviedol, že je tu časť skládky, ktorá nie je uzavretá a kde sa vozí domový odpad, v ktorom sú hlavne v lete časti ľahkej organiky, ktoré podlieha v priebehu 1 – 2 dní keď začne páliť slnko. Potom je to otázka prevádzky skládky. Ale skládka sa pokrýva v určitých vrstvách, aby sa zamedzilo rozkladu a smradu.

Zopakoval, že do dnešného dňa nikto neeviduje nejaký podnet, písomnú sťažnosť zo strany Liptovského Michala na existenciu skládky. Upozornil, že ak také niečo existuje, je potrebné to dať na papier a kompetentní sú povinní problematikou sa zaoberať.

Vladimír Krajčí prisľúbil, že pôjde na tvar miesta zistiť, či naozaj problémom zápachu je skládka.

Soňa Čavojová, občianka Liptovského Michala uviedla, že najviac to cítiť v lete, alebo pred dažďom, keď ráno otvorí okno. Osobne si myslí, že je to zo skládky. Uviedla, že čo sa týka obyvateľov Liptovského Michala, asi 60 domov, tam sa to týka každého a tiež obyvateľov Bešeňovej. Nie sú rozhodujúce vzdialenosti cestou, ide to prúdením vzduchu a to absolútne nezasahuje do Partizánskej Ľupče, ale zasahuje Liptovský Michal, Bešeňová a Krmeš.

Peter Slezák - podľa štatistických údajov je to západný smer.

Štefan Ondrejka, z MONDI SCP a.s., Ružomberok informoval, že na skládke je vedúcim od roku 2002 a v priebehu rokov nezaznamenali žiadnu sťažnosť ani z obce Liptovský Michal ani okolitých obcí. Podotkol, že nakoniec aj poľnohospodárske družstvo Partizánska Ľupča vozí odpad ponad železniciu, aj z toho môže byť zápach. Skládku občas cítiť, tomu sa nevyhneme, ale sa ju snažia pokrývať odpadom, Uistil, že odpady z MONDI SCP a.s. určite nesmrdia. Vozia tam popol a vápenné kaly. Je to väčšinou z komunálnych odpadov.

Milan Hurtešák, občan Liptovský Michal povedal, že býva skoro pri kostole a smrad tam cítiť. Je tam Aquapark Bešeňová a aj tí to cítia. Tiež sa rozprával s ľuďmi z Bešeňovej a aj tí cítia zápach. Pýta sa či je v poriadku aj prašnosť.

Mariana Matajová, z MONDI SCP a.s., Ružomberok nevyvracia že je smrad, ale uviedla, že MONDI SCP a.s. ako také nikdy nezaznamenalo sťažnosť. Informovala o zelenej linke, na ktorú môžu zavolať.

Pán Milan Hurtešák, občan Liptovský Michal uviedol, že na toto nemá čo povedať, lebo je to nakoniec vizitka starostu Liptovský Michal.

Ďalej sa do diskusie zapojil Dušan Smitek, občan obce Partizánska Ľupča, ktorý svojím vystúpením podporil výstavbu skládky. Okrem toho uviedol: Na zápachy odpovedal, že hnoj je rozvezený po bývalej farskej ceste za železnicou a hnoj sa nachádza aj medzi diaľnicou a Bešeňovskou priehradou. To sú momenty, kedy hnoj môže v tomto období zapáchať. Povedal, že niekedy aj v Partizánskej Ľupči vyjdeme von a cítime zápach. Ale je to zápach z bežnej poľnohospodárskej činnosti a tento moment netreba zvažovať na skládku.

Starosta obce Malatíny, Ing. Peter Pethö uviedol, že keď sa v Ľupči uvažovalo vybudovať skládku, tiež im to nebolo po vôli a nie sú o nič ďalej ako Liptovský Michal. Za seba môže povedať, že býva v obci Malatíny, a nikdy sa nestalo, žeby sa niekto sťažoval na zápach. Je chyba, že za tých pár rokov nikto nič napovedal a navrhovatelia o ničom nevedia.

V ďalšej časti vystúpenia podporil výstavbu skládky ako predseda združenia Stredného Liptova EKOLÓG.

Ladislav Balážec, občan obce Partizánska Ľupča vystúpil za seba a ľudí, ktorí podpísali Stanovisko k zámeru „Regionálna skládka odpadov Stredný Liptov – Partizánska Ľupča – III. etapa, ktorý nahrádza Správu o hodnotení navrhovanej činnosti. Stanovisko je určené Ministerstvu životného prostredia, sekcia environmentálneho posudzovania. Mal informáciu, že niekto z ministerstva príde. Stanovisko bolo napísané na tri strany, ktoré na verejnom hovore prečítal. Po prečítaní stanoviska uviedol, že neodmieta rozšírenie skládky, ale žiada, aby bol zámer doplnený o jednotlivé informácie.

Jozef Hegedúš, zástupca starostu informoval p Balážeca, že zástupkyňa Ministerstva životného prostredia SR, ktorá mala prísť na toto verejné prerokovanie sa ospravedlnila za neúčast'.

Dušan Smitek, občan obce Partizánska Ľupča povedal, že vieme, čo sa na skládku vozí. Ak by čítali analýzy, tak sú to vstupné suroviny na výrobu pôdnych pomocných látok. Keď prebieha proces oxidácie nemá z čoho okysličovať, preto činnosť plynu je mizerná, ako hovoril investor.

Taktiež uviedol, že názory treba mať a ak niekto čítal výrok súdu, EIA pre správny orgán nie je záväzná

Ladislav Balážec podotkol, že nehovoria, že sa na skládku vyvážajú svinstvá, ale hovoria, že dopad na životné prostredie nie je uvedený v správe.

Spracovateľ Ing. Peter Slezák zaujal stanovisko, verí že to písali ľudia, ktorí vedeli čo píšu, ale zásadný problém stanoviska od p Balážeca je v tom, ako by hodnotil správu o hodnotení. Ale na diskusiu je predložený zámer, ktorý má svoju štruktúru, ako sa má spracovať, má svoj obsah a ten určuje zákon. Je spracovaný tak, že ho pripomienkovalo 12 organizácií, ktoré spadajú pod Ministerstvo životného prostredia bez pripomienok.. A že upustili od vypracovania správy hodnotenia, neovplyvňoval to, jednoducho takto to posúdili. Myslí si, že najväčší moment tohto rozhodnutia bol ten, že ide skutočne o bezproblémovú skládku. Všetky argumenty by akceptoval, pokiaľ by sa posudzovala, alebo pripomienkovala správa o hodnotení. Zámer bol spracovaný štandardne tak, ako spracovateľ má, ale jednoducho to takto ministerstvo rozhodlo.

Vladimír Krajči uviedol, že vzhľadom k tomu, že sa jedná o rozšírenie skládky, predpokladá, že v správe z r. 1998 bola táto správa vypracovaná pre jestvujúcu skládku.

Pána Balážeca sa opýtal, či je dôležitý odpad, ktorý sa odkladá na skládku, alebo objem skládky.

Ladislav Balážec odpovedal, že pre neho je dôležitejšie to, čo sa tam ukladá.

Vladimír Krajči povedal, že v r. 2005 ako MONDI SCP a.s. zrušili skládkovanie nebezpečných odpadov aj napriek tomu, že bola účelovo postavená aj na skládkovanie nebezpečných odpadov. Sú si vedomí svojho dosahu a toto bol prvý krok, ktorý po kúpe skládky urobili. To sa neuskutočnilo ani pri predošlej skládke. Chcú získať povolenie na celok, lebo takýto proces má zmysel urobiť naraz a vydiskutovať si veci, nakoľko po pár rokoch by sa bavili o tých istých otázkach.

Uviedol, že odpady sa skládkujú preto, lebo na svete sa zatiaľ nenašiel nikto, kto by ich vedel rozumne vyriešiť. Skúšali a hľadali využiť popul. Žiaľ bez úspechu, pretože znova je to odpad a poľnohospodári sa riadia pravidlami, kde sú viazaní na dotácie, odpad odmietajú, lebo ich nedostanú.

Pána Balážeca sa opýtal, či si vie predstaviť, že by v Ľupči postavil spaľovňu alebo či mu dá na ňu súhlas a v tej chvíli zmení svoje rozhodnutie skládkovania odpadov a bude riešiť spaľovňu v Partizánskej Ľupči.

Ladislav Balážec odpovedal, že ľudia sú tak isto proti spaľovniam ako proti skládkam.

Ing. Peter Smitek, občan obce Partizánska Ľupča, zároveň poslanec obecného zastupiteľstva podotkol, že debata sa otáča do kritiky. Vie, že na celom Slovensku nie je možné postaviť plazmovú spaľovňu. Treba nájsť riešenie, nakoľko sa odpad bude vysýpať

bez regulovaného skládkovania, tým pádom bude dochádzať k znečisťovaniu životného prostredia.

Július Sokol, občan obce Partizánska Ľupča, zároveň poslanec obecného zastupiteľstva povedal, že skládka je zahrnutá v zmenách a doplnkoch smerného územného plánu obce, čiže je to všetko ošetrené po právnej stránke. Podotkol, že na to je zvolaný verejný hovor, aby sa podávali pripomienky a je presvedčený, že investor a spracovateľ sa týmito vecami bude zaoberať.

Ďalej uviedol, že skládka obci prináša finančný efekt a verí, že rozšírenie prinesie viac kladov, ako záporov. Svojim hlasom, ako poslanca obecného zastupiteľstva súhlasí a podporuje rozšírenie skládky.

Po vyčerpaní diskusných príspevkov, návrhov a pripomienok zástupca starostu Jozef Hegedúš verejné prerokovanie ukončil.

Z priebehu verejného prerokovania bol vyhotovený záznam, ktorý bol listom č. 681/2013 zo dňa 04. 11. 2013 spolu s prezenčnou listinou doručený na MŽP SR.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení

Do doby vypracovania záverečného stanoviska boli na príslušný orgán doručené nasledovné písomné stanoviská k navrhovanej činnosti:

MŽP SR, Odbor odpadového hospodárstva (list č. 41077/2013 zo dňa 08. 08. 2013)

Z hľadiska pôsobnosti odboru odpadového hospodárstva uvádza nasledovné:

Upozorňuje navrhovateľa, že v prípade nakladania s nebezpečnými odpadmi v súhrne s väčším množstvom ako 100 kg ročne, alebo ak počas prevádzky navrhovaného zariadenia bude vznikať odpad v množstve väčšom ako 100 kg ročne, musí mať na túto činnosť udelený súhlas na nakladanie s nebezpečnými odpadmi podľa § 7 ods. 1 písm. g) zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o odpadoch).

Legislatíva a koncepčné zámery európskeho spoločenstva stavajú činnosť skládkovania odpadov na posledné miesto v hierarchii odpadového hospodárstva. Z toho dôvodu odbor odpadového hospodárstva neodporúča budovanie nových skládok a rozširovanie existujúcich.

Obvodný úrad Liptovský Mikuláš, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia (list č. ObU-LM-CO/2013/05741-002 zo dňa 09. 08. 2013)

Obvodný úrad Liptovský Mikuláš nemá žiadne požiadavky alebo pripomienky z hľadiska civilnej ochrany, ktoré vyplývajú zo zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Liptovskom Mikuláši (list č. ORHZ-LM1-586/2013 zo dňa 19. 08. 2013)

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Liptovskom Mikuláši ako dotknutý orgán podľa § 3 písm. m) zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov po preštudovaní „Regionálna skládka odpadov – Stredný Liptov – Partizánska Ľupča – III. etapa“ z hľadiska ochrany pred požiarom nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši (list č. 2013/01569-02/291-MUDr. Hudák zo dňa 19. 08. 2013)

RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši súhlasí s návrhom Ministerstva životného prostredia SR, Odbor environmentálneho hodnotenia a riadenia, Nám. Ľ. Štúra č. 1 Bratislava,

na predložený zámer stavby „Regionálna skládka odpadov – Stredný Liptov – Partizánska Ľupča – III. etapa“ pre navrhovateľa Mondi SCP, a.s., Tatranská cesta 3, Ružomberok.

Žilinský samosprávny kraj, odbor dopravy a regionálneho rozvoja (list č. 5150/2013/ODaRR-002 zo dňa 21. 08. 2013)

Na navrhovaný rozvojový zámer sa vzťahuje záväzný regulatív záväznej časti ÚPN VÚC ŽK v znení zmien a doplnkov č. 4:

8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov riešiť prednostne na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov obcí určených v ÚPD.

Na základe uvedeného Žilinský samosprávny kraj z hľadiska súladu s ÚPN VÚC ŽK v platnom znení nemá pripomienky k zámeru „Regionálna skládka odpadov – Stredný Liptov – Partizánska Ľupča – III. etapa“.

Obvodný úrad životného prostredia v Liptovskom Mikuláši, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva (list č. A/2013/01772-02 zo dňa 20. 08. 2013)

Po preštudovaní predloženej dokumentácie Obvodný úrad životného prostredia Liptovský Mikuláš, úsek ŠSOH nemá pripomienky k zámeru preloženému podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina (list č. 5618-22563/77/2013/Žer zo dňa 26. 08. 2013)

S realizáciou zámeru na zvýšenie kapacity skládky súhlasí za splnenia nasledujúcich podmienok:

- V ďalšom kroku posudzovania doplniť údaje k SO 110 Monitorovací systém – koľko monitorovacích vrtov, určených na sledovanie kvality podzemných vôd, bude vybudovaných pod skládkou a koľko nad skládkou odpadov. Navrhuje zvážiť či monitorovací systém navrhnutý pre III. etapu nevybudovať samostatne, oddelene od monitorovacieho systému určeného pre I. a II. etapu.
- Stavebník predloží projektovú dokumentáciu pre vydanie stavebného povolenia na stavbu „Regionálna skládka odpadov – Stredný Liptov – Partizánska Ľupča – III. etapa“ v štádiu jej spracovania, ešte pred podaním žiadosti o vydanie stavebného povolenia na vyjadrenie inšpekcií.
- Prevádzkovateľ skládky po úspešnom skončení posudzovania vplyvov na ŽP predloží inšpekcii žiadosť o vydanie zmeny integrovaného povolenia pre prevádzku skládky odpadov.
- V projektovej dokumentácii a pri realizácii navrhovanej stavby je potrebné dodržať požiadavky na výstavbu skládok odpadov v súlade s platnými predpismi na úseku odpadového hospodárstva. Pri skladovaní a manipulácii s nebezpečnými látkami a nebezpečnými odpadmi je potrebné dodržať podmienky pre ochranu podzemných a vôd povrchových vôd vyplývajúce zo zákona o vodách. Už počas výstavby je potrebné vypracovať plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku nebezpečných látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku (havarijný plán).

SAŽP Banská Bystrica, Centrum tvorby krajiny, environmentálnej výchovy a vzdelávania (list č. 1903/2013 zo dňa 27. 08. 2013)

K posudzovanému zámeru nemá žiadne výhrady.

Navrhované riešenie rešpektuje platný územný plán. Jeho realizáciou a prevádzkou nedôjde k významnému negatívnemu ovplyvneniu životného prostredia. Pozitívny vplyv daného zariadenia v problematike riešenia environmentálne vhodnej likvidácie odpadov sa pomôže zabezpečiť trvale udržateľný rozvoj regiónu s pozitívnym priamym aj nepriamym dopadom na socioekonomické a spoločenské zložky životného prostredia. Možné negatívne vplyvy areálu skládky odpadov sa dajú výraznejšie eliminovať správnym prevádzkovaním skládky a to pravidelným hutnením a prevrstvovaním odpadu inertným materiálom a

zeminou, ako i postupným znižovaním biologicky rozložiteľného odpadu ukladaného na skládku a zvýšenou separáciou odpadu (papier, plasty, sklo....).

Prevádzka zariadenia prináša viacej kladných aspektov ako environmentálnych problémov.

Obvodný úrad životného prostredia Žilina, odbor ochrany prírody, vybraných zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja (list č. 2013/03831/Gr zo dňa 28. 08. 2013)

Obvodný úrad životného prostredia Žilina, odbor ochrany prírody, vybraných zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja, v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny, navrhuje nasledovné opatrenia na zníženie nepriaznivých vplyvov na životné prostredie:

- výrub drevín, stromov a krov, o ktorých pojednáva SO 101 Príprava územia, realizovať mimo hniezdneho obdobia vtáctva, t.j. v období od 20. 08. do 31. 03. kalendárneho roka,
- uzlové pletivo oplotenia objektu skládky, ktoré bude realizované v zmysle SO 109 Oplotenie skládky, opatriť viditeľnou tieniacou tkaninou, t.j. zviditeľniť ho pre nízkoletiace vtáctvo a rýchlo sa pohybujúcu zver.

Obvodný úrad životného prostredia Žilina, odbor ochrany prírody, vybraných zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja, po preštudovaní zámeru „Regionálna skládka odpadov Stredný Liptov – Partizánska Ľupča – III. etapa“, ďalšie pripomienky nemá.

Obec Partizánska Ľupča (list č. 591/2013 zo dňa 05. 09. 2013)

Obec Partizánska Ľupča súhlasí so zámerom „Regionálna skládka odpadov – Stredný Liptov – Partizánska Ľupča – III. etapa“ podľa zaslaného Zámeru činnosti vypracovaného v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Predmetný zámer bol zverejnený vo vývesnej tabuli od 07. 08. 2013 do 28. 08. 2013. K zámeru neboli na obec doručené žiadne pripomienky.

Obvodný pozemkový úrad v Liptovskom Mikuláši (list č. ObPÚ 2013/00462-2/LS zo dňa 17. 09. 2013)

Krajský úrad v Žiline pod číslom: KPÚ-2012/00364/J dňa 17. 10. 2012 udelil súhlas podľa § 13 ods.1 zákona k budúcemu možnému použitiu PP na stavebné zámery a iné zámery pre Zmeny a doplnky č. 1 Územného plánu Obce Partizánska Ľupča, a to v záujmovom území Studničky - lokalita č. 41 o výmere 8,51 ha, na ktorej má byť vybudovaná stavba „Regionálna skládka odpadov Stredný Liptov – Partizánska Ľupča – III. etapa“ pre funkčné využitie územia – výroba, skládka.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Obvodný pozemkový úrad v Liptovskom Mikuláši nemá námietky k zámeru stavby „Regionálna skládka odpadov Stredný Liptov – Partizánska Ľupča – III. etapa“, nie je potrebné posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z.. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a predpokladané zámery na PP možno pripustiť len pri rešpektovaní zásad ochrany PP, vyplývajúcich z ustanovení §-u 12 zákona. Predmetný zámer nepodlieha schvaľovaciemu konaniu v zmysle § 13 až § 15 zákona - Obvodným pozemkovým úradom v Žiline so sídlom v Žiline, príslušným orgánom ochrany PP.

Obec Liptovský Michal (list č. 443/2013 zo dňa 22. 10. 2013)

Obec Liptovský Michal sa na Environmentálnom dni usporiadanom spoločnosťou MONDI SCP a.s. Ružomberok dňa 09. 10. 2013 dozvedela, že táto spoločnosť predložila na odborné aj verejné posúdenie Zámer na rozširovanie existujúcej skládky nie nebezpečných odpadov „Regionálna skládka odpadov Stredný Liptov – Part. Ľupča – III. etapa“ v k. ú. Partizánska Ľupča (ďalej len „Zámer“).

Z preloženého Zámeru je jasné, že obec Liptovský Michal nebola určená za dotknutú obec. Dotknutou obcou nie je len obec, kde sa bude činnosť realizovať, ale aj na ktorú môže mať navrhovaná činnosť vplyv. Že takýto vplyv má, už je zrejmé z prevádzky existujúcej skládky I. a II etapy.

Hlavným vplyvom je zápach, na ktorý občania obce poukazovali. Jednalo sa zápach z dymu, kedy skládka horela a jedná sa o zápach z procesu vyhnívania organického obsahu skládky. A napokon zápach z kalov z ČOV.

Zápach sa šíri až po obec Potok, zasahuje Vlasy, Vlašky, Krmeš. Šírenie zápalu je závislé od klimatických pomerov.

Ďalšou oblasťou vplyvu sú povrchové a podzemné vody. Žiadame predložiť merania kvality vôd pred a po Zámere, najmä to čo sa týka kvality spodných vôd a kvality v toku Ľupčianka. Aká je kvalita vôd v kontrolnom profile v Part. Ľupči a Lipt. Michale. Vyhodnotenie počas doterajšieho chodu skládky.

Zámer sa ani jednou z týchto oblastí nezaobrá konkrétne. V zámere nie sú odborné, vecné a konkrétne argumenty, ktoré by naše pochybnosti, čo sa ovzdušia a zápalu týka aj skutočnosti vyvracali. Zámer je poňatý veľmi všeobecne.

V zámere sa hovorí o smere prevládajúcich vetrov, ale vplyv navrhovanej činnosti už neuvádza dopad na okolité obce.

Zámer uvádza neaktuálne zdroje svojich tvrdení, alebo ich neuvádza vôbec (kapitola III. bod 1.4.2, kapitola III. bod 4.3.)

Kapitola IV. Ods. 2 a jej obsah nie je postačujúci na riadne zhodnotenie vplyvov na ovzdušie. Nie je zhodnotenie existujúcich etáp skládky.

Uvádzajú sa neaktuálne hodnotenia o obyvateľstve, jeho aktivitách, infraštruktúre a kultúrohistorických hodnotách územia resp. sú nekompletné, týkajú sa väčšinou len okresu Lipt. Mikuláš. Minimálne sa v Zámer zaoberá kapitolou rekreácie a cestovného ruchu, ubytovacích kapacitách a vplyvu na tieto činnosti.

V kapitole III.4. bude sa pojednávať o vplyve znečisteného ovzdušia mesta Ružomberok na okres Lipt. Mikuláš, ale vplyv skládky na ovzdušie okolitých obcí sa nespomína.

Žiadame, aby Obec Liptovský Michal bola určená ako dotknutá obec a mala možnosť následného procesného konania v danej veci, aby mohla byť do hodnotenia zámeru vzatá aj verejnosť – občania Lipt. Michala a okolitých obcí (Bešeňová, Potok, Vlasy, Vlašky, Krmeš)

Ďalej uvádzame, že v Zámere chýba zhodnotenie (§ 39) – projektová analýza, ktorá by jednoznačne pojednávala o tom, ako už existujúca skládka vplýva na životné prostredie a nie len Part. Ľupču, ale aj Lipt. Michal a okolité obce. Žiadame vyhodnotenie odplynienia I. a II. etapy skládky.

Opatrenia k zachyteniu skládkového plynu sú nedostatočné.

Je zarážajúce, že Ministerstvo ŽP SR, sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbor environmentálneho posudzovania v Bratislave (ďalej len „Ministerstvo“) určilo, že správu o hodnotení pre navrhovanú činnosť nie je potrebné vypracúvať.

Rozhodlo tak pravdepodobne na základe vyjadrení a stanovísk dotknutých orgánov. Z § 1 zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov jednoznačne vyplýva rovnoprávne postavenie verejného a odborného prerokovávaní navrhovanej činnosti.

Obec Liptovský Michal ďalej žiada vypracovanie správy o hodnotení.

Záver, ktorý je predložený nepostačuje na posúdenie takejto závažnej činnosti ako je rozšírenie skládky odpadov pre celý stredný región a najmä sa jedná o ukladanie odpadov spoločnosti MONDI SCP. Tu vidíme hlavný dôvod rozširovania skládky. Ako prakticky rieši spoločnosť MONDI SCP uplatňovanie hierarchie odpadového hospodárstva, nestačí deklarovať, že program odpadového hospodárstva Žilinského kraja s tým ráta, ale ako to rešpektuje spoločnosť MONDI SCP. Žiadame, aby Program odpadového hospodárstva MONDI SCP bol včlenený do Zámeru a následne do správy o hodnotení.

Je na zamyslenie, prečo je dôležité v Zámere konštatovať, že rozšírenie skládkových kapacít sa bude realizovať na parcelách spoločnosti MONDI SCP. Pre nás je to len ďalším dôkazom, že hlavným hráčom je spoločnosť MONDI SCP a obce sú len akýmsi nutným doplnkom na prekrytie odpadov spoločnosti MONDI SCP.

Zámer obsahuje bod (17, II. kapitola) Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúce štátne hranice, ale o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúce hranice okresu či obcí sa v nenachádza.

Žiadame predložiť aj ďalšie varianty, samotný Zámer s nimi ráta len okrajovo, ale predsa ich spomína. Uvedené námietky dávam na základe poverenia Obecného zastupiteľstva Lipt. Michal zo dňa 16. 10. 2013 č. uznesenia 7/2013.

Hydrocoop spol. s r.o. Bratislava (list č. 416/Ing. Slezák zo dňa 31. 10. 2013)

Spracovateľ dokumentácie splnomocnený na zastupovanie navrhovateľa spoločnosť Hydrocoop spol. s r.o. Bratislava zaujal k preloženým námietkam obce Liptovský Michal nasledovné stanovisko:

Ako dotknutá obec bola v zámere spomenutá len obec Partizánska Ľupča z nasledovných dôvodov:

- Regionálna skládka odpadov sa nachádza v katastrálnom území obce Partizánska Ľupča, okres Liptovský Mikuláš
- Ide o rozšírenie už existujúcej skládky s regionálnym charakterom. Zámer uvažuje s postupným budovaním, uzatváraním a rekultiváciou jednotlivých kaziet skládky. V spracovaných materiáloch, v rámci procesu posudzovania vplyvov na ŽP (zámer, správa o hodnotení) z obdobia 1998 – 1999, bola určená za dotknutú obec
- Počas prevádzky skládky odpadov do dnešného dňa neboli zaznamenané žiadne sťažnosti občanov obce Liptovský Michal, ani okolitých obcí, z dôvodu zápachu a prašnosti (stanovisko MONDI SCP Ružomberok). Kaly z ČOV sa na skládku nevyvážajú. Na skládke sa ukladá komunálny a stavebný odpad z 50 obcí regiónu, ako aj priemyselné odpady z Mondi SCP (popol, vápenný kal – tzv. gritz a kaly zo zeleného výluhu – tzv. dregs kaly). Odpady z Mondi SCP sú anorganického charakteru a povahy, teda neprehnívajú a nešíria sa z nich zápach.

K ostatným bodom uvádzame nasledovné:

Zámer bol spracovaný štandardným spôsobom podľa legislatívnej požiadavky. Kvalita povrchových a podzemných vôd je pravidelne monitorovaná a vyhodnocovaná v zmysle integrovaného povolenia. Skládkový plyn je tiež analyzovaný a vyhodnocovaný podľa podmienok určených v integrovanom povolení. Všetky údaje vyplývajúce zo stanovených podmienok IP sú pravidelne zasielané na SIŽP Žilina a Okresný úrad ŽP Liptovský Mikuláš.

Údaje použité pri spracovaní zámeru boli získané z verejne dostupných materiálov. V roku 2012 si spoločnosť MONDI SCP Ružomberok dala vypracovať štúdiu variantného riešenia ďalšieho skládkovania ostatných odpadov. Najvýhodnejším variantom pre skládkovanie ostatných odpadov, vyplývajúcim z uvedenej štúdie je variant rozšírenia už existujúcej skládky v Part. Ľupči. Podobný záver vyplynul aj z variantného riešenia, ktorý bol vypracovaný v rokoch 1998 – 99 za účelom jej vybudovania – I. etapa.

Nakoľko nám boli známe výsledky vypracovaných štúdií (r. 1998 – 1999, r. 2002,) požiadali sme MŽP SR o upustenie od variantného riešenia budovania skládky. MŽP SR našej požiadavke vyhovel.

Ladislav Balážec, Partizánska Ľupča (list doručený na MŽP SR dňa 31. 10. 2013)

Skupina občanov zastupovaná Ladislavom Balážecom (spolu 14 mien s adresami a podpismi) ako obyvatelia obce dotknutej zámerom spoločnosti Mondi SCP, a.s. rozšíriť jestvujúcu skládku ostatných odpadov, predkladá k zverejnenému materiálu o hodnotení vplyvov navrhovanej investície na životné prostredie nasledovné stanovisko:

V prvom rade chceme zdôrazniť, že chápeme potrebu budovať zariadenia na likvidáciu odpadov, ktoré nie sú známymi technológiami v súčasnosti zhodnocovateľné, ako aj logiku uprednostnenia rozšírenia jestvujúcej skládky pred výstavbou novej skládky v nedotknutej lokalite, a nepovažujeme sa tak za zaujatých voči predmetnej investícii v katastri našej obce. Svoje pripomienky chápeme najmä ako výhrady voči spracovaniu predloženého materiálu.

Naše očakávania na kvalitu a obsažnosť materiálu, ktorý sa má zaoberať posúdením

vplyvov investície na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vychádzajú zo skutočnosti, že nejde o zanedbateľné rozšírenie jestvujúcej skládky – podľa poskytnutých informácií má riešená III. etapa predstavovať spolu úložný priestor pre 1 465 450 m³ odpadu. To je podľa informácií zo zámeru viac ako 1,5-krát skládková kapacita, ktorú má spolu už zrekultivovaná I. etapa a prevádzkovaná II. etapa tejto skládky (490 000 m³ + 430 000 m³). Ako je možné, aby pri takejto investícii mohlo byť upustené od vypracovania Správy o hodnotení, aj keď to zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvom na životné prostredie vo všeobecnosti umožňuje.

MŽP SR pritom vyšlo prevádzkovateľovi a zároveň navrhovateľovi v ústrety už v tej miere že pri investícii takéhoto, pre životné prostredie problematického charakteru, hneď v úvode procesu upustilo od povinnosti riešiť a posudzovať činnosť vo viacerých variantoch.

Vo vzťahu k riešeniu tejto problematiky v samotnom zámere, ktorý má nahrádzať správu o hodnotení, si už len dovoľujeme poukázať na to, že pokiaľ mal autor napriek tomu potrebu operovať výsledkami analýzy realizovateľnosti skládky v rôznych lokalitách (z toho 2 nové lokality), ktorú si pre svoje potreby nechala vypracovať spoločnosť navrhovateľa, bolo by na mieste poukazovať nie len na ekonomické a prevádzkové výhody vybraného riešenia, ale exaktnejšie popísať aj vplyvy na životné prostredie a pomenovať faktory, ktoré rozhodli o výbere jedného z variantov.

Pokiaľ má materiál nahrádzať Správu o hodnotení, máme vo vzťahu k jeho spracovaniu a obsahu aj ďalšie výhrady.

Napríklad podľa nášho názoru v materiály význame chýba jednoznačné zdôvodnenie, prečo záujmové odpady nie je možné riešiť inými spôsobmi nakladania, ale uprednostňuje sa pre ne skládkovanie, ktoré je v hierarchii odpadového hospodárstva poslednou a najmenej priaznivou voľbou. V pripomienkovanom materiály chýba napríklad analýza možnosti pre niektoré zo záujmových odpadov zvoliť iný spôsob nakladania a pre tie zo záujmových odpadov, pri ktorých je v súčasnosti k dispozícii len skládkovanie, využiť iné jestvujúce skládky odpadov. Táto analýza by mala byť o to jednoduchšia, že podľa spracovateľa materiálu až 80% skládkovaných materiálov produkuje práve navrhovateľa – spoločnosť Mondi SCP, a.s. a ďalšími dominantnými odpadmi sú komunálne odpady. Zobrazenie a vymedzenie jestvujúcich skládok v okolí predmetnej skládky spolu s ich stručnou charakteristikou, a uvedenie údajov o voľnej skládkovej kapacite v ŽSK k roku 2009 nepovažujeme za dostatočné riešenie tejto otázky. Mali sme za to, že práve tomuto sa bude automaticky venovať absentujúca Správa o hodnotení.

Mimochodom, v tejto súvislosti sa nám dali niektoré konštatovania nemiestne, ako napríklad: Z pohľadu nulového stavu by boli najviac dotknuté obce zvozového regiónu (50 obcí) pre komunálny odpad, ako aj spoločnosť Mondi SCP, a.s., ktorej produkcia tvorí cca 80 % odpadov zneškodňovaných na skládke. Mohlo by dôjsť k situácii, že by obce aj spoločnosť Mondi, a.s. museli riešiť umiestnenie produkovaného odpadu do priestorov iných vzdialenejších skládok alebo zariadení, ktoré využívajú KO čiastočne ako zdroj druhotných surovín, čiastočne ako zdroj alternatívneho paliva. Ani jedna z načrtnutých alternatív sa nejaví ako jednoduchá a bezproblémová“. Dovoľujeme si spracovateľa upozorniť, že využitie komunálneho odpadu ako druhotnej suroviny, alebo po úprave ako alternatívneho paliva, je v hierarchii odpadového hospodárstva priaznivejšia voľba ako skládkovanie, a prevádzkovateľ by mal dbať v prvom rade na to, aby jeho počínanie viedlo k dlhodobej udržateľnosti rozvoja, a nerozhodovať sa podľa jednoduchosti alebo problematiky tej ktorej možnosti.

Z ďalších výhrad môžeme spomenúť napríklad to, že sme očakávali, že pri investícii takého charakteru bude viac priestoru, a s väčšou detailnosťou, venovaného inžinierskogeologický a hydrogeologickým pomerom priamo na skládke. V materiály nám chýbal aj predpokladaný časový harmonogram, o ktorej sa domnievame, že pre posudzovanie vplyvov nie je zanedbateľná – okrem predpokladu začiatku realizácie už nebol k dispozícii

žiaden časový údaj, napríklad o dĺžke výstavby, predpokladanej rýchlosti plnenia kaziet, a pod. Pri týchto informáciách sme toho názoru, že pre navrhovateľa so skúsenosťami prevádzkovateľa skládky, ich môže odhadnúť.

Rovnaký názor zastávame aj pri vážnych informáciách k odplyňovaniu skládky, ktoré má byť podľa spracovateľa doprojektované až po stabilizácii tvorby plynu, pričom len stroho konštatuje, že spaľovanie bude rešpektovať príslušné limity a normy. Navrhovaná investícia je pokračovaním prevádzkovej skládky, s ktorou má navrhovateľ mnohoročné skúsenosti, preto sa domnievame, že odhadnutie množstiev a zloženia skládkového plynu (za predpokladu zachovania zastúpenia skládkovaných odpadov, ktoré sa v materiáli deklaruje) nemôže byť neprekonateľný problém. Riešiteľ materiálu, ako osoba zodpovedná za posúdenie očakávaných vplyvov, by sa tiež nemal uspokojiť len s vyššie uvedeným konštatovaním, ale mal by limity a normy pomenovať a v príslušných kapitolách následne zdôvodniť, prečo sa neočakáva v tejto súvislosti vplyv na zdravie obyvateľov, prípadne významnejší vplyv na dotknuté zložky životného prostredia.

Tiež sme očakávali, že v absentujúcej Správe o hodnotení by boli detailnejšie zodpovedané otázky ako napríklad pôdy akej kvality a charakteristík budú vyňaté z PPF pre potreby rozšírenia skládky (BPEJ), v akom štádiu je proces vyňatia týchto pôd, alebo že bude bližšie popísaný menežment týchto pôd po ich odňatí, ale aj menežment vyťaženej zeminy, a pod.

Vo vzťahu k rizikám súvisiacim s prevádzkou skládky sme očakávali od procesu posudzovania vplyvov bližšie informácie o plánovaných technických/stavebných riešeniach, ktoré zohľadnia riziká spojené s neštandardnými klimatickými okolnosťami, ako sú napr. prízračné dažde, alebo o predpokladaných znečisťujúcich látkach, ktoré možno očakávať pri požiari skládky so zastúpením predmetných odpadov a o ich vplyve na lokalitu najbližších domov (cca 700 m).

Pre správu o hodnotení sme tiež predpokladali, že boli uvedené na správnu mieru aj niektoré z nášho pohľadu rozporné údaje, ktoré sa vyskytli v predĺženom materiáli, ako napr. pri spotrebe vody, kde sa pre rok 2012 uvádza spotreba len cca 51 m³ a konštatuje sa, že sa situácia v zásobovaní vodou pre úžitkové a sociálne účely nezmení, a následne je bez zdôvodnenia uvedený teoretický prepočet budúcej spotreby na takmer 2.000 m³/rok, alebo v prípade kedy sa pre nároky na pracovné sily uvádza predpoklad potreby doplnenia jedného pracovníka, ale pri prepočte spotreby vody pre sociálne zázemie zamestnancov alebo produkcie splaškových vôd sa naďalej uvažuje len so štyrmi zamestnancami (súčasnosť), a pod.

Takýchto a podobných nedostatkov vo vecnej aj obsahovej rovine je v pripomienkovanom materiáli ešte niekoľko, domnievame sa však, že nie je účelom tohto stanoviska ich všetky pomenovať. Uvedením príkladov sme chceli len podložiť náš odmietavý postoj k tomu, že tento materiál má plnohodnotne nahradiť správu o hodnotení a zodpovedať všetky otázky, ktorým sa má proces posudzovania vplyvov na životné prostredie venovať.

Na základe týchto skutočností chceme vyjadriť svoje obavy z toho, že nebola ochrana nášho zdravia a životného prostredia už v predprojektovej fáze tejto investície v plnej miere poskytnutá zákonom garantovaná pozornosť.

Obec Liptovský Michal (list č. 490/2013 zo dňa 07. 11. 2013)

Starosta obce Liptovský Michal zaslal na MŽP SR „Sťažnosť – spoločné stanovisko obyvateľov obce Liptovský Michal“:

My ďalej podpísaní obyvatelia obce Liptovský Michal, týmto podávame sťažnosť na zápach šíriaci sa zo skládky Partizánska Ľupča, ktorý cítime hlavne v letných mesiacoch, pri inverzii a vplyvom rôznych poveternostných podmienok /vietor, tlak vzduchu/.

Máme za to, že prevádzkou skládky sme priamo ovplyvňovaní a to od jej otvorenia /cca

rok 1999/ až doposiaľ, pričom na skládku boli v minulosti umiestňované aj nebezpečné odpady, kaly a iný zápachajúci odpad, skládka počas svojho fungovania viac krát horela. Prevádzka a prípadné rozšírenie skládky sa nás bezprostredne dotýka.

Žiadame aby sme boli účastníkom konania „Regionálna skládka odpadov Stredný Liptov – Partizánska Ľupča – III. etapa“ aj prípadných ďalších konaní vo veci rozšírenia a prípadnej zmeny využitia skládky, aby sme mohli vyjadriť svoj názor, ktorý sa opiera o naše osobné skúsenosti a aby sa povoľovacie orgány ako aj majiteľ/prevádzkovateľ skládky zaoberal našimi pripomienkami.

Chceme poukázať na skutočnosť, že životné prostredie v našej obci a teda aj priamo náš bežný život denno-denne negatívne ovplyvňujú 3 veľké stavby:

- Diaľnica D – ktorá priamo prechádza zastavaným územím obce v blízkosti rodinných domov /nadmerný hluk a prašnosť/
- Železničná trať – hlavná trasa – ktorá tiež priamo prechádza zastavaným územím obce v blízkosti rodinných domov /nadmerný hluk a prašnosť/
- Skládka odpadu Partizánska Ľupča – ktorá je síce v k. ú. Partizánska Ľupča no polohou je bližšie k zastavanému územiu obce Liptovský Michal ako k zastavanému územiu Partizánska Ľupča a priamo ho negatívne ovplyvňuje zápachom a pachom.

Máme za to, že nakoľko tieto stavby dlhodobo zaťažujú samotné životné prostredie v našej obci, kvalitu a komfort jej obyvateľov, máme právo vyjadriť sa k danému zámeru a byť účastníkom konania.

Obec Partizánska Ľupča bola o nespokojnosti obyvateľov so zápachom zo skládky ako aj ostatných sťažnostiach obyvateľov obce Liptovský Michal informovaná už v roku 2010 na verejnom prerokovaní, konanom v Partizánskej Ľupči dňa 21. 04. 2010.

Chápeme potrebu budovania skládky odpadu. Veríme však, že povoľovacie orgány aj samotný navrhovateľ zväžia aj iné možnosti umiestnenia skládky resp. navrhnu také opatrenia, aby život nás obyvateľov malej obce nezhoršoval.

Hydrocoop spol. s r.o. Bratislava (list č. 422/Ing. Sl zo dňa 12. 11. 2013)

Spracovateľ dokumentácie splnomocnený na zastupovanie navrhovateľa spoločnosť Hydrocoop spol. s r.o. Bratislava zaujal k preloženým námietkam obyvateľov obce Liptovský Michal, Partizánska Ľupča a Bešeňová nasledovné stanovisko:

Na základe požiadavky investora sme spracovali zámer v požadovanom rozsahu zákona NR SR č. 24/2006 Z. z.

K predmetnému zámeru, ktorý bol predložený na MŽP SR na posúdenie, neboli zo strany MŽP SR a ním poverených organizácií vznesené žiadne zásadné pripomienky.

K vyjadreniu skupiny občanov uvádzame nasledovné: Regionálna skládka odpadov Partizánska Ľupča je existujúcou skládkou s vybudovanou infraštruktúrou. V rokoch 1998-99 bol uskutočnený proces posudzovania vplyvov na ŽP v plnom rozsahu, vrátane vypracovania hodnotiacej správy. Súčasný proces je procesom rozširovania existujúcej skládky.

Na skládku Partizánska Ľupča bolo v roku 2004 vydané integrované povolenie (SIŽP Žilina), v ktorom sú stanovené podmienky prevádzkovania skládky, vrátane monitoringu zložiek ŽP, ktorých výsledky sú pravidelne zasielané na SIŽP Žilina a Okresný úrad, odbor ŽP Liptovský Mikuláš. Vlastník a prevádzkovateľ dodržiava všetky stanovené podmienky IP.

Záverom podotýkame, že predložený materiál bol spracovaný ako Zámer v požadovanom objeme a rozsahu a nie ako Správa o hodnotení.

Združenie miest a obcí Liptova (list zo dňa 18. 11. 2013)

Regionálna skládka odpadov v Partizánskej Ľupči viac ako 12 rokov bezproblémovo slúži 34 obciam v okrese Liptovský Mikuláš na ukladanie komunálnych a stavebných odpadov. Jedná sa o dielo strategického významu, ktoré sa dotýka cca 30 000 obyvateľov nášho okresu. Združenie miest a obcí týmto listom vyjadruje podporu zámeru rozšírenia Regionálnej skládky odpadu v Partizánskej Ľupči, tak aby slúžila našim obyvateľom.

Obec Liptovský Michal (list č. 526/2013 zo dňa 02. 12. 2013)

V stanovisku obce sa uvádza: Obec Liptovský Michal podala dňa 22. 10. 2013 voči zámeru námietky. Na ich základe ste nám uznali postavenie účastníka konania. Na základe rozhodnutia účastníka konania teraz opätovne žiadame o vypracovanie správy o hodnotení.

5. Vypracovanie odborného posudku podľa § 36 zákona

Odborný posudok k navrhovanej činnosti podľa § 36 zákona vypracoval na základe určenia MŽP SR (list č. 6001/2013-3.4./bj zo dňa 05. 12. 2013) Ing. Ján Brezovický, zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činnosti na životné prostredie pod číslom 62/96-OPV (ďalej len „spracovateľ posudku“).

Spracovateľ posudku vypracoval posudok a návrh záverečného stanoviska na základe predloženého zámeru, záznamu z verejného prerokovania, doručených písomných stanovísk od jednotlivých subjektov procesu posudzovania, vlastných poznatkov a príslušných právnych predpisov a technických noriem.

Spracovateľ posudku konštatuje, že všetky kroky procesu posudzovania navrhovanej činnosti boli vykonané podľa zákona. Navrhovaná činnosť bola v minulosti posúdená podľa zákona NR SR č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. V roku 1998 bola vypracovaná správa o hodnotení, ktorá zahŕňa aj III. etapu posudzovaní v rámci aktuálneho procesu posudzovania. Správa bola vypracovaná v dvoch variantoch a ako vhodný variant bola vybraná lokalita v Partizánskej Ľupči. Na základe vykonaného procesu posudzovania vydalo MŽP SR dňa 11. 01. 1999 záverečné stanovisko kde odporučilo realizáciu navrhovanej činnosti vrátane III. etapy a stanovilo podmienky pre jej realizáciu.

V procese posudzovania navrhovanej činnosti podľa zákona vo všetkých doručených stanoviskách dotknutých obcí, rezortného orgánu, povoľujúcich orgánov a dotknutých orgánov k navrhovanej činnosti bol vyjadrený súhlas s realizáciou navrhovanej činnosti. Negatívne stanoviská boli k navrhovanej činnosti doručené od niektorých občanov obcí Liptovský Michal, Bešeňová a Partizánska Ľupča. Všetky dôvody nesúhlasu s navrhovanou činnosťou boli analyzované a spracovateľ zámeru aj posudzovateľ k nim zaujal stanovisko. Všetky opodstatnené požiadavky boli zapracované do podmienok na prípravu a realizáciu činnosti a požiadaviek poprojektovej analýzy. Napriek tomu zostali otázky, kde nedošlo ku zhode medzi oponentmi a navrhovateľom. Tieto sú zo strany posudzovateľa hodnotené ako tendenčné bez opory v primeraných argumentoch.

Stanovisko spracovateľa posudku k jednotlivým pripomienkam vzneseným počas procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti:

- Je možné sa stotožniť s argumentmi a vysvetleniami, ktoré podal k predneseným námietkam a pripomienkam spracovateľ zámeru a navrhovateľ.
- V rokoch 1998 – 1999 bolo vykonané posudzovanie vplyvov regionálnej skládky odpadov – Stredný Liptov v dvoch variantoch – Dúbrava a Partizánska Ľupča. V rámci procesu posudzovania bol v záverečnom stanovisku vydanom MŽP SR dňa 11. 1. 1999 odporučený na realizáciu variant Partizánka Ľupča. V rámci uvedeného procesu posudzovania bola posúdená aj III. etapa, ktorá je predmetom opätovného posúdenia. Pre realizáciu skládky boli stanovené v záverečnom stanovisku podmienky realizácie a požiadavky na poprojektovú analýzu, ktoré boli zapracované do povolenia na stavbu a prevádzku. Uvedené podmienky prevádzkovateľ plní. Od začiatku prevádzkovania t.j. roku 2000 neboli v rámci realizovaného monitoringu zložiek životného prostredia identifikované vplyvy na okolité obce, obec Liptovský Michal nevynímajúc. Keďže za 13 rokov prevádzky neboli identifikované žiadne vplyvy na okolité obce nebol dôvod rozširovať zoznam dotknutých obcí a jedinou dotknutou obcou zostala tak ako v pôvodnom posúdení obec Partizánska Ľupča. S týmto názorom sa stotožnil aj príslušný orgán – Ministerstvo životného prostredia. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam je možné s týmto postupom súhlasiť.

- Skládka je prevádzkovaná už 13 rokov od roku 2000. Počas tohto času nie je evidovaná žiadna sťažnosť na zápach zo skládky v mieste prevádzky skládky, u prevádzkovateľa skládky ani na regionálnom úrade verejného zdravotníctva. Vo svetle tejto skutočnosti sa javí ako účelové argumentovať obťažovaním zápachom zo skládky. V prvom rade, tak ako bolo povedané v diskusii, je treba objektívne posúdiť všetky potenciálne zdroje zápachu a objektivizovať zdroj.
- Potenciálnym zdrojom zápachu je skládkovanie komunálnych odpadov, ktoré obsahujú určitý podiel biologicky rozložiteľných odpadov. Od roku 2013 majú obce povinnosť zabezpečiť oddelený zber biologicky rozložiteľných odpadov. Z hľadiska prevádzky skládky to znamená, že sa obmedzí prísun biologicky rozložiteľných odpadov a tým aj následná produkcia bioplynu, ktorý obsahuje zapáchajúce zložky.
- Na skládke sa ukladá cca 8 000 ton komunálnych odpadov za rok. To je veľmi malé množstvo a z toho vyplýva, že skládka má len malý potenciál tvorby bioplynu. Je možné povedať, že na tejto skládke pri zachovaní množstiev komunálnych odpadov a očakávanej tendencii znižovania biologicky rozložiteľných odpadov nikdy nebudú podmienky na energetické využitie resp. kontinuálne spaľovanie bioplynu. Manuál Svetovej banky uvádza minimálne množstvo komunálnych odpadov uložených na uzavretej skládke na energetické využitie 300 000 ton.
- Problémom skládkovania biologicky rozložiteľných odpadov nie je ohrozenie zdravotného stavu obyvateľov, ale príspevok vznikajúceho metánu ku globálnemu otepľovaniu atmosféry, ktorý je pri 100 ročnom časovom horizonte 23 krát vyšší ako u oxidu uhličitého. Preto je záujem bioplyn spaľovať, a to aj bez energetického využitia, lebo pri spaľovaní sa metán oxiduje na oxid uhličitý.
- Z hľadiska právnych predpisov ochrany ovzdušia sú skládky odpadov zaradené ako malé zdroje, t.j. nepredpokladá sa významný vplyv na kvalitu ovzdušia.
- Skládkový plyn sa musí zo skládky odvádzať. Na prevádzkovej časti skládky uniká voľne z povrchu skládkového telesa. U zrekultivovanej časti skládky je odvádzaný odplyňovacími studňami. Realizácia odplyňovacích studní je na rekultivovanej skládke, kde sa tvorí skládkový plyn bezpodmienečne nutná, lebo plyn uväznený pod rekultivačnými vrstvami by si našiel cestu von pričom by mohlo dôjsť aj k nadvihnutiu rekultivačných vrstiev a porušeniu minerálneho tesnenia.
- Na zrekultivovanej prvej etape sú vybudované odplyňovacie studne. Tieto sú uzavreté, takže vytvorený plyn nemôže voľne unikať do ovzdušia. To znamená, že z rekultivovanej časti neuniká do ovzdušia prakticky žiadny skládkový plyn. Jednotlivé odplyňovacie studne sú pravidelne kontrolované a v prípade, že sa v nich nazhromaždil skládkový plyn spáli sa tento na fakli namontovanej priamo na nadzemné ústie studne. Spaľovanie trvá niekoľko hodín, potom sa tlak v skládke vyrovná s atmosférickým a plyn prestane unikať a odplyňovacia studňa sa opäť uzavrie. Takéto technické riešenie je možné len preto, že v skládke vzniká len malé množstvo skládkového plynu.
- Podmienky pre tvorbu skládkového plynu v jestvujúcej skládke sú značne nepriaznivé. Komunálny odpad, ktorý je zdrojom biologicky rozložiteľných odpadov tvorí len cca 20 % skládkovaných odpadov a zvyšok sú prevažne anorganické, biologicky nerozložiteľné, stavebné odpady alebo odpady z produkcie Mondi SCP, a.s. To znamená, že dochádza k riedeniu biologicky rozložiteľnej zložky 1:4. Časť skládkovaných odpadov tvoria vápenné kaly, ktoré zvyšujú zásaditosť v skládke. Táto skutočnosť je preukázaná analýzou priesakovej vody, ktorá vykazuje hodnotu pH 9. V skládkovom plyne je nízky obsah oxidu uhličitého – do 5 % namiesto obvyklých 30 – 50 %. Produkovaný oxid uhličitý je chemicky viazaný na vápenné kaly ukladané na skládke. Metanogénne baktérie pôsobiace pri anaeróbnom rozklade odpadu za tvorby metánu prospievajú do pH 8.
- Vzhľadom na zistené skutočnosti, relatívne nízku tvorbu skládkového plynu, vzdialenosť

obce Liptovská Michal (1100 m), západný smer prevažného prúdenia vetrov a reliéf terénu je nepravdepodobné obťažovanie obyvateľov obce Liptovský Michal zápachom zo skládky.

- V zámere sa hodnotí plánovaná kapacita skládky 1 465 450 m³. To však neznamená, že navrhovateľ v prípade schválenia túto kapacitu naraz postaví. Výstavba skládky bude postupná. V situácii skládky (príloha č. 2 zámeru) je uvedených 8 kaziet a 3 vjazdy do skládky. Dá sa teda predpokladať, že skládka sa vybuduje v troch častiach po cca 500 000 m³. Jedna časť pri súčasnom objeme skládkovaných odpadov vystačí na 10 až 15 rokov prevádzky. Po zaplnení jednej časti sa vybuduje ďalšia a súčasne sa zaplnená zrekultivuje. Pri uvedenom postupe sa prevádzkovaná časť skládky oproti doterajšej prevádzke nezmení (I. etapa 490 000 m³ a II. etapa 430 000 m³). To znamená, že sa nezmení ani potenciál a rozsah vplyvu na životné prostredie.

- V čase spracovania zámeru a odborného posudku nebolo ukončené schvaľovanie Programu odpadového hospodárstva Žilinského samosprávneho kraja, preto nie je možné v tejto fáze porovnávať zámer navrhovateľa s cieľmi programu odpadového hospodárstva. Dá sa predpokladať, že Program odpadového hospodárstva Žilinského samosprávneho kraja bude schválený začiatkom roku 2014. Následne budú konajúce orgány skúmať súlad výstavby skládky s cieľmi tohto programu.

- Spoločnosť Mondi SCP, a.s., využíva pri nakladaní s produkovanými odpadmi najmä zariadenia na zhodnocovanie odpadov. V roku 2012 zo 101 261 ton vyprodukovaných odpadov zhodnotila energeticky 5 818 ton, materiálovo 57 708 ton a recyklovala 6 168 ton. Len 31 566 ton t.j. 31 % produkovaných odpadov bolo skládkovaných. Skládkované z výroby sú len anorganické odpady, pre ktoré v súčasnosti nie je dostupná vhodná kapacita na zhodnotenie a napr. vo svete pre kaustifikačné kaly v súčasnosti nie je známy žiadny iný spôsob nakladania ako skládkovanie.

- Konštatovanie, že sa rozšírenie bude vykonávať na pozemkoch vo vlastníctve Mondi SCP, a.s., asi nebolo v zámere správne pochopené. Preukázanie vzťahu k pozemku, ktorý oprávňuje investora k realizácii stavby je kľúčovou a nenahraditeľnou podmienkou pre získanie stavebného povolenia. Preukázanie vlastníctva pozemkov už vo fáze zámeru je dôležitou informáciou pre ďalší postup pri hodnotení.

- Využitie komunálneho odpadu ako druhotnej suroviny sa prakticky realizuje v rámci triedeného zberu. Rozsah a intenzita triedeného zberu je v rukách starostov. Najmä v prípade triedeného zberu biologicky rozložiteľného odpadu, kde zákon umožňuje výnimku zo zberu sa obce často vyhýbajú tomuto zberu zdôvodňujúc to touto výnimkou. V predloženom zámere nie je uvedené aký je stav v triedenom zbere biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu v obciach vyvážajúcich komunálny odpad na skládku.

Spracovateľ posudku ďalej konštatuje, že jednotlivé kapitoly predloženého zámeru (plní funkciu správy o hodnotení) sú vypracované na dostatočnej úrovni zodpovedajúcej charakteru a rozsahu navrhovanej činnosti. Požiadavky na vstupy a výstupy odrážajú stupeň poznania problematiky. Sú spracované dostatočne a prehľadne pre účely procesu posudzovania. Kapitoly uvádzajúce charakteristiku súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia sú spracované v rozsahu potrebnom pre hodnotenie a na dostatočnej odbornej úrovni. Hodnotenie predpokladaných vplyvov činnosti na životné prostredie a odhad významnosti sú spracované s poukázaním na najzávažnejšie vplyvy a riziká činnosti. Opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie, navrhované v rámci hodnotiacej správy, sú spracované úmerne súčasnému stupňu poznania a riešenia problematiky. Stanovujú základné požiadavky, ktorým je potrebné v ďalších stupňoch realizácie venovať zvýšenú pozornosť. Z hľadiska komplexnosti a požadovanej účinnosti opatrení bude dôležitá ich poprojektová analýza na podklade stanovísk a pripomienok dotknutých orgánov štátnej správy. Zámer z hľadiska úplnosti podáva dostatočný obraz o navrhovanej činnosti. Poskytuje tiež informácie o území v rozsahu potrebnom pre posúdenie

vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Aj napriek niektorým uvedeným nejasnostiam, informácie o vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie uvedené v zámere, vzhľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti možno považovať za dostatočné.

Výsledky procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa zákona preukázali v dostatočnej miere, že realizácia navrhovanej činnosti je v podstatnej miere v súlade s platnými všeobecne záväznými predpismi normami a kritériami trvalej udržateľnosti a humánno-environmentálnej únosnosti. Možné negatívne vplyvy navrhovanej činnosti, ktoré boli zistené v rámci posudzovania sú eliminovateľné, resp. je ich možné ďalej obmedziť po vykonaní navrhovaných opatrení a podmienok na ich vylúčenie alebo zníženie, ktoré sú uvedené v zámere a ktoré boli premietnuté do návrhu záverečného stanoviska.

Na základe výsledkov z dokumentácie, jednotlivých stanovísk a predloženého odborného posudku je možné konštatovať, že realizácia bude mať málo významný vplyv na životné prostredie.

Na základe uvedeného odporúča spracovateľ posudku príslušnému orgánu vydať odporúčacie stanovisko na realizáciu navrhovanej činnosti vo variante č. 1 s podmienkou realizácie opatrení na vylúčenie, alebo zníženie negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti, podľa kapitoly VI./3 návrhu záverečného stanoviska.

Odborný posudok bol doručený na MŽP SR dňa 10. 02. 2014.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Celkové vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie boli komplexne zdokumentované a vyhodnotené na základe prehodnotenia všetkých predložených podkladových materiálov a stanovísk zainteresovaných strán.

Vplyv na obyvateľstvo

Navrhovaná činnosť sa bude realizovať v bezprostrednej blízkosti prevádzkovej Skládky odpadov Partizánska Ľupča, na ploche v súčasnosti intenzívne využívannej ako orná pôda. Dotknutá lokalita priamo nadväzuje na II. etapu existujúcej skládky.

Vzhľadom na dostatočnú vzdialenosť umiestnenia navrhovanej činnosti od najbližších obcí Partizánska Ľupča (vzdialené cca 1 500 m juhozápadným smerom), obce Liptovský Michal (vzdialené cca 1 100 m severozápadným smerom) a Malatíny (približne 1 400 m juhovýchodne), nepredpokladá sa významnejšie negatívne dopady na obyvateľstvo týchto obcí.

Z hľadiska ochrany zdravia ľudí je potrebné, aby boli zabezpečené všetky hygienické limity. Norma STN 83 8101 Skládkovanie odpadov - Všeobecné ustanovenia predpisuje: Skládky odpadov sa nesmie zriaďovať v bezprostrednej blízkosti sídel. Minimálna vzdialenosť skládky odpadov od sídla má byť 500 m v smere prevládajúcich vetrov. Minimálna vzdialenosť skládky odpadov od zdravotníckych a školských zariadení má byť 1 000 m v smere prevládajúcich vetrov od zariadenia. Uvedené obytné zóny sa nachádzajú mimo prúdenia prevládajúcich vetrov a taktiež nie sú v dosahu pôsobenia hluku, zápachu, resp. iných vplyvov navrhovanej činnosti.

Vplyvy obdobia výstavby rozšírenia skládky odpadov na NNO na narušenie pohody a kvality života obyvateľstva okolitých obcí sa nepovažuje za významné. Jedná sa o časovo nenáročnú stavbu, ktorá bude realizovaná postupne po etapách a bude v niektorých fázach spojená so zvýšenou tvorbou hluku, emisií z výfukových plynov a zvýšenou prašnosťou. Počas výstavby bude vplyv na obyvateľstvo spojený s dopravou materiálu potrebného k

výstavbe (íl, fólie, štrkový materiál, zemina). Hlavné dopravné trasy budú situované mimo obytné zóny a tak vplyv dopravy počas výstavby sa nepovažuje za významný.

Za najvýraznejší účinok prevádzky skládky odpadov vo vzťahu k obyvateľstvu možno vo všeobecnosti označiť zápach, spôsobovaný najmä emisiami H_2S a NH_3 . Vzhľadom na nízky potenciál tvorby skládkových plynov, odstupové vzdialenosti, prevládajúce smery prúdenia vetrov a reliéf terénu nebude skládka obťažovať obyvateľstvo zápachom. Skládkové plyny z rekultivovanej časti skládky sú spaľované. Spaľovaním skládkových plynov sa sírovodík oxiduje na SO_2 , metán sa spáli na oxid uhličitý a vodu a vznikne malé množstvo emisií CO a NO_x . Sírovodík je v tomto prípade prakticky eliminovaný. Na základe uvedeného bude vplyv navrhovanej činnosti na znečistenie ovzdušia blízkeho okolia dotknutej lokality, hlavne obytnej zástavby, minimálny.

Nepriamo budú pozitívne ovplyvnení obyvatelia zvozového regiónu, pre ktorých sa vytvorí nový priestor pre nakladanie s odpadom, ktorý nie je nebezpečný.

Navrhovaná činnosť vzhľadom na svoj charakter, umiestnenie a technické a technologické prevedenie nebude mať na dotknuté obyvateľstvo negatívny vplyv.

Vplyv na horninové prostredie a pôdu

Realizácia navrhovanej činnosti nevyvolá v dotknutom území zhoršenie existujúceho stavu horninového prostredia a nenaruší zvodnené prostredie, ani neovplyvní hladinu a režim podzemných vôd. Počas prevádzky sa na horninové prostredie vplyvy nepredpokladajú. K potenciálnym vplyvom na horninové prostredie môže dôjsť pri havárii počas výstavby, alebo prevádzky. Stavba je navrhnutá tak, aby v maximálnej možnej a známej miere eliminovala možnosť kontaminácie horninového prostredia. Navrhované stavebné, konštrukčné a prevádzkové opatrenia minimalizujú možnosť kontaminácie horninového prostredia v etape výstavby a v etape prevádzky. Nakoľko teleso skládky je čiastočne zapustené pod úroveň rastlého terénu bude pri výstavbe skládky vykonaný odkop a premiestnenie pomerne veľkého množstva zeminy a ornice. Táto činnosť bude vykonávaná po etapách a zemina z odkopov bude uskladnená a následne použitá v rámci areálu.

Geomorfologické pomery dotknutého územia vytvárajú predpoklad pre vznik geodynamických javov. Táto skutočnosť je zohľadnená v podmienkach pre návrh tvaru skládkového telesa. Navrhovanou činnosťou nebude ovplyvnená geomorfológia územia. Základové pomery navrhovanej lokality sú hodnotené ako podmienené vhodné, preto sú navrhnuté také technické opatrenia, aby sa počas prevádzky minimalizovalo riziko znečistenia horninového podlažia.

Navrhovanou činnosťou nastane požiadavka na trvalý záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu o výmere 150 000 m². Dotknuté parcely určené na zriadenie navrhovanej prevádzky sú v súčasnosti poľnohospodársky využívané. Vzhľadom na trvalý záber poľnohospodárskej pôdy možno očakávané vplyvy hodnotiť ako stredne významné. Pri dodržaní technológie konštrukcie skládky nedôjde ku kontaminácii podkladových substrátov ani podzemnej a povrchovej vody. Prípadnú kontamináciu pôd môže spôsobiť poškodenie tesnenia telesa skládky či prírodná katastrofa väčšieho rozsahu.

Vplyv na povrchové a podzemné vody

Technické riešenie novej časti skládky bude spĺňať požiadavky Vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z. z. Tesniace vrstvy skládky odpadov zabezpečia najmä tesnosť proti priesakom vody zo skládky do podlažia skládkovacích priestorov a dlhodobú odolnosť proti fyzikálnym a chemickým vplyvom priesakovej kvapaliny a uložených odpadov.

Splaškové vody z prevádzkovej budovy sú odvedené do existujúcej žumpy a následne odvázané na zmluvne zabezpečenú čistiareň odpadových vôd navrhovateľa. Povrchové a podzemné vody pritékajúce z priľahlých pozemkov sa zachytávajú otvorenou záchytnou priekopou s drénom a sú odvádzané cez čerpaciu stanicu do recipientu.

Na základe výsledkov hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na vodné pomery pri bežnom režime prevádzkovania a po realizácii navrhnutých opatrení sú hodnotené ako málo významné.

Vplyv na ovzdušie

Pri výstavbe skládky sa zhoršenie kvality ovzdušia obmedzí na prašné emisie a emisie z dopravných strojov a stavebných mechanizmov. Vplyvy na ovzdušie počas výstavby sú časovo obmedzené a sú spojené predovšetkým so zvýšeným pohybom nákladných vozidiel a stavebných mechanizmov a tým s produkciou znečisťujúcich látok zo spaľovacích motorov. Sprievodným javom stavebnej činnosti je zvýšená hlučnosť a sekundárna prašnosť. Uvedené vplyvy sa budú prejavovať jednak v samotnom mieste výstavby a jednak na prístupových komunikáciách. Charakter uvedených zdrojov znečisťovania ovzdušia je časovo obmedzený na dobu výstavby, je dočasný s rôznou intenzitou pri jednotlivých etapách výstavby skládky. Vplyvy na ovzdušie je možné minimalizovať vhodnou organizáciou výstavby, napr. používaním vozidiel v dobrom technickom stave, obmedzením prepravy sypkých zmesí a pod. Emisie z pohybu dopravných prostriedkov sa budú obmedzovať pravidelným čistením kolies vozidiel od nánosov blata (zariadenie na čistenie kolies na skládke) a čistením prístupovej komunikácie a udržiavaním v bezprašnom stave polievaním v letných mesiacoch. Vplyv na ovzdušie počas výstavby bude malý, krátkodobý, slabšej intenzity a nevýznamný, plošne obmedzený na stavenisko, jeho bezprostredné okolie a na línie dopravných komunikácií.

Počas prevádzky bude zdrojom znečistenia ovzdušia jednak automobilová doprava pozdĺž príjazdových komunikácií (líniový zdroj znečisťovania ovzdušia). Zvozová oblasť sa rozšírením skládky nemení, dopravné zaťaženie zostáva na súčasnej úrovni, nepredpokladá sa prírastok emisií. Vzhľadom na nezmenenú intenzitu dopravy súvisiacu s dopravnou obsluhou skládky nedôjde k zmenám na kvalite ovzdušia v dôsledku dopravného zaťaženia.

Pri prevádzke bude emitované obmedzené množstvo skleníkového plynu – metánu. Z údajov uvedených v zámere vyplýva, že posudzovaná činnosť je navrhnutá tak, aby v maximálnej možnej miere eliminovala vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu a jej vplyv na ovzdušie je možné charakterizovať ako málo významný. Vzhľadom na navrhované technické a technologické riešenia, vzdialenosť navrhovanej prevádzky od obytnej zástavby a pri dodržiavaní technologických postupov produkované emisie do ovzdušia z navrhovanej prevádzky budú minimálne a nebudú predstavovať významnú negatívnu záťaž.

Vplyv na krajinu

Realizáciou navrhovanej činnosti sa zmení štruktúra prvkov súčasnej krajinnej štruktúry v priamo dotknutom území. Výstavba a prevádzka navrhovanej činnosti ovplyvní súčasnú štruktúru využitia územia a funkčnú hodnotu využitia územia v okolí navrhovanej činnosti.

Teleso skládky situované v zvlnenom teréne možno jednoznačne hodnotiť ako cudzorodý element v scenérii krajiny. Rušivý vplyv bude čiastočne obmedzený po uzavretí a rekultivácii skládkového telesa. Efekt tohto opatrenia sa však prejaví až v súčinnosti s ukončením prevádzky.

Vplyv na krajinu, jej scenériu a krajinný ráz možno hodnotiť počas prevádzky ako stredne významný a po ukončení prevádzky a následnej rekultivácii ako nízky až nevýznamný.

Vplyv na chránené územia a ich ochranné pásma

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny tu platí I. stupeň územnej ochrany. Plocha, na ktorej sa má navrhovaná činnosť realizovať nezasahuje do žiadneho chráneného územia, v hodnotenej lokalite sa nenachádzajú biotopy európskeho ani národného významu. V území sa nevyskytujú ochranné pásma vôd a ani vodohospodársky chránené oblasti.

Vplyv na faunu, flóru a biotopy

Pri stavebných prácach dôjde k priamemu, fyzickému zlikvidovaniu ekosystémov alebo ich častí, t.j. k priamej likvidácii organizmov (rastlín a živočíchov). Stavebnými prácami dôjde k likvidácii spoločenstiev trvalých trávnych porastov.

Vzhľadom na svoj charakter sa v hodnotenom území nevyskytujú chránené, vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov ani ich biotopy. V tejto súvislosti tak možno konštatovať, že v prípade realizácie navrhovanej činnosti nedôjde k záberu žiadnych významných biotopov, ani k ohrozeniu alebo likvidácii vzácných alebo chránených zástupcov fauny a flóry, či záberu ich biotopov.

Celkové vplyvy navrhovanej činnosti na faunu, flóru a ich biotopy sú hodnotené ako stredne významné.

Vplyv na územný systém ekologickej stability

Vzhľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti voči prvkom ÚSES nebude mať realizácia zámeru, ani prevádzka priamy vplyv na prvky územného systému ekologickej stability, realizácia si nevyžiada záber žiadneho prvku ÚSES. Tok potoka Ľupčianka vo funkcii hydrického biokoridoru nebude navrhovanou činnosťou zasiahnutý.

Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Prevádzka navrhovanej činnosti, vzhľadom na jej lokalizáciu a charakter, nebude produkovať emisie a iné vplyvy, ktoré by prispeli k diaľkovému alebo cezhraničnému prenosu znečistenia. Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLU EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Navrhovaná činnosť bude situovaná mimo navrhované územia európskeho významu, navrhované chránené vtáčie územia a mimo súvislú európsku sústavu chránených území NATURA 2000.

Navrhovaná činnosť samostatne a ani v kombinácii s inou činnosťou nebude mať negatívny vplyv na územie patriace do súvislej európskej sústavy chránených území alebo na územie európskeho významu a na ich priaznivý stav z hľadiska ich ochrany.

VI. ZÁVERY

1. Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti

Na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa

o d p o r ú č a

realizácia navrhovanej činnosti „Regionálna skládka odpadov Stredný Liptov - Partizánska Ľupča - III. etapa“ za predpokladu splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI.3. záverečného stanoviska. Neurčitosti je potrebné vyriešiť v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie pre povolenie činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odporúčaný variant

Na realizáciu sa odporúča variant uvedený v zámere, tzn. vybudovanie III. etapy skládky s kapacitou 1 465 450 m³, rekultivácia III. etapy skládky NNO, vybudovanie nového zberača znečistených priesakových vôd, čerpacej stanice priesakových vôd a akumulácie nádrže na pozemkoch v katastrálnom území Partizánska Ľupča parcelné číslo: 2595/23, 2595/21, 2595/22, 2595/5, 2595/26, 2595/29, 2597/1, 2597/6, 2595/28, 2597/5, 2595/30, 2597/7, 2597/8, 2595/31, 2595/24, 2595/27.

3. Odporúčané podmienky pre etapu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Na základe celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, pripomienok a stanovísk rezortného, povoľujúceho a dotknutých orgánov, dotknutej obce, orgánov štátnej správy a samosprávy, odborných inštitúcií, verejného prerokovania, odborného posudku a na základe zámeru sa odporúčajú pre etapu prípravy, výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti nasledujúce podmienky:

1. Pri projektovaní stavebných objektov rešpektovať výstupy inžiniersko - geologického a hydrogeologického prieskumu vykonaného pre dané územie, stavbu založiť bezpečne nad úrovňou hladiny podzemnej vody.
2. Vo fáze projekčnej prípravy preukázať stabilitu svahov podložia a stanoviť podmienky ich stability. Pri návrhu sklonu svahov rešpektovať ich realizovateľnosť dostupnými technickými prostriedkami.
3. Pre jednotlivé konštrukčné prvky skládky navrhnúť materiály (napr. fólia, geotextília), ktoré svojimi vlastnosťami (pevnosť, svetelná stabilita) garantovanými výrobcom zodpovedajú zaťaženiu v navrhovanom použití.
4. Systém odvedenia povrchových vôd okolia telesa skládky a z rekultivovaného telesa skládky a podzemných drenážnych vôd zabezpečiť prednostne gravitačným systémom bez nutnosti aktívneho prečerpávania.
5. V projektovej dokumentácii doplniť údaje k SO 110 Monitorovací systém – koľko monitorovacích vrtov, určených na sledovanie kvality podzemných vôd, bude vybudovaných pod skládkou a koľko nad skládkou odpadov. Zvážiť či monitorovací systém navrhnutý pre III. etapu nevybudovať samostatne, oddelene od monitorovacieho systému určeného pre I. a II. etapu.
6. Predložiť projektovú dokumentáciu pre vydanie stavebného povolenia na stavbu „Regionálna skládka odpadov – Stredný Liptov – Partizánska Ľupča – III. etapa“ v štádiu jej spracovania, ešte pred podaním žiadosti o vydanie stavebného povolenia na vyjadrenie Slovenskej inšpekcie životného prostredia.
7. V projektovej dokumentácii a pri realizácii navrhovanej stavby je potrebné dodržať požiadavky na výstavbu skládok odpadov v súlade s platnými predpismi na úseku odpadového hospodárstva. Pri skladovaní a manipulácii s nebezpečnými látkami a nebezpečnými odpadmi je potrebné dodržať podmienky pre ochranu podzemných a vôd povrchových vôd vyplývajúce zo zákona o vodách. Už počas výstavby je potrebné vypracovať plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku nebezpečných látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku (havarijný plán).
8. Vyžiadať si od Krajského pamiatkového úradu Žiliny v stupni územného konania (v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní) stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických lokalít.

9. Realizovať skrývku humusového horizontu na základe podmienok príslušného povoľujúceho orgánu.
10. Z podložia objektov odstrániť mäkké a organické zeminy, ktoré predstavujú neúnosné základové pôdy, a ktoré by mohli spôsobiť nerovnomerné sadania objektov a tým porušenie hlavne ich tesnenia. Vyťažené ílovité zeminy nebude možné využiť pri stavbe a budú predstavovať ostatný odpad.
11. V prípade nevyhnutného výrubu náletových drevín postupovať v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Výrub drevín, stromov a krov, o ktorých pojednáva SO 101 Príprava územia realizovať mimo hniezdneho obdobia vtáctva, t.j. v období od 20.08. o 31.03. kalendárneho roka.
12. Prašnosť v čase realizácie stavebných prác v prípade potreby zabezpečiť zvlhčovaním plôch staveniska a príjazdových komunikácií, obmedzením tvorby zásob sypkého materiálu a zaistením dôkladného čistenia verejných komunikácií a dopravných mechanizmov pred vstupom na verejné komunikácie.
13. Zabezpečiť ochranné, technické a bezpečnostné opatrenia, pozostávajúce z vodonepriepustného prekrytia odpadu s odvedením povrchových vôd mimo telesa skládky, z odvedenia skládkových plynov z telesa skládky, z vykonania sadových úprav zatrávením, resp. výsadbou takých drevín, ktoré nenarušia koreňovým systémom funkčnosť povrchového tesnenia skládky.
14. Uzlové pletivo oplatenia objektu skládky, ktoré bude realizované v zmysle SO 109 Oplatenie skládky, opatriť viditeľnou tieniacou tkaninou, t.j. zviditeľniť ho pre nízkoletiace vtáctvo a rýchlo sa pohybujúcu zver.
15. Realizovať výstavbu obvodových hrádzí na ochranu skládkového telesa pred povrchovými vodami a ich účinkami a viditeľné ohraničenie skládkovacích priestorov. Hrádze predstavujú zároveň ochranu pred šírením ukladania odpadu mimo určený priestor a teda aj ochranu povrchových vôd pred znečistením odpadmi a ich výluhmi.
16. Realizovať všetky dostupné opatrenia na zabránenie úniku ropných látok z používaných stavebných a dopravných mechanizmov v čase výstavby a z pracovných mechanizmov počas prevádzky.
17. Zabezpečiť priestor navrhovanej skládky proti vniknutiu povrchových zrážkových vôd (napr. povrchový odtok z vyššie umiestnených pozemkov v okolí lokality navrhovanej činnosti) na plochu telesa skládky alebo manipulačné priestory s odpadom.
18. Nádrže tesnené umelým tesnením musia byť konštruované tak, aby v prípade porušenia tesnenia bolo možné presiaknuté vody zachytiť a odviesť pred ich presiaknutím do prostredia.
19. Rozptyl skládkových plynov, prípadných bioplynov a úletov eliminovať výsadbou izolačnej zelene, ktorá vytvorí kryciu clonu zabraňujúcu rozptyl zápachu (v smere od komunikácií a obytných súborov).
20. Prašnosť riešiť hutnením, kropením povrchov a prekryvaním figúr ukladaných odpadov inertným materiálom.
21. Pre prevádzku skládky schváliť zoznam odpadov zneškodňovaných na skládke s vylúčením skládkovania biologicky rozložiteľných odpadov a separovaných zložiek odpadov.
22. Zabezpečiť kontrolu a evidenciu odpadov: kvantifikácia a kvalifikácia odpadov dovážaných na skládku na základe ich charakteristík, vedenie presnej evidencie.
23. Aktualizovať jestvujúci Prevádzkový poriadok skládky v súlade s aktuálnym rozsahom a podmienkami rozšírenia.

24. Vypracovať, resp. aktualizovať havarijný plán a plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku podľa ustanovení zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách, § 5 vyhlášky MŽP SR č. 100/2005 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.
25. Navrhnuť a realizovať opatrenia na zamedzenie výskytu a premnoženia hlodavcov, vtáctva, resp. iných živočíchov v areáli skládky odpadov a v jeho okolí.
26. Predložiť Slovenskej inšpekcii životného prostredia žiadosť o vydanie zmeny integrovaného povolenia pre prevádzku skládky odpadov.
27. Pri prevádzke navrhovanej činnosti dodržať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
28. Nežiaducemu zamoreniu navrhovanej prevádzky a jej okolia hlodavcami zabrániť vykonávaním celoplošnej deratizácie povelanými osobami minimálne 2x ročne, resp. podľa potreby.
29. V prípade úniku nebezpečných látok postupovať v súlade s príslušným havarijným plánom a prípadne kontaminovanú pôdu zneškodniť v súlade zásad nakladania s nebezpečným odpadom.
30. V súlade s protipožiarnym plánom vybaviť prevádzku zariadeniami protipožiarnej ochrany a v prípade požiaru postupovať v súlade s týmto dokumentom.
31. Dodržiavať základné kritériá a postupy pre prijímanie odpadu na skládky odpadov, ktoré sa nachádzajú v rozhodnutí Rady 2003/33/ES, ktorým sa stanovujú kritériá a postupy pre prijímanie odpadu na skládku odpadov podľa článku 16 a prílohy II smernice 1999/31/ES, najmä na dodržiavanie kritérií pre odpad prijateľný pre skládky nie nebezpečného odpadu ako aj na dodržiavanie ustanovení vyplývajúcich z prílohy č. 6 k zákonu č. 223/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorá definuje odpady, ktoré sa musia pred uložením na skládke stabilizovať.
32. Vhodnou a obyvateľom v dotknutom území zrozumiteľnou a prístupnou formou zverejňovať výsledky monitoringu jednotlivých zložiek životného prostredia.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zhodnotenia písomných stanovísk

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 37 ods. 1 až 3 zákona na základe zámeru (plní funkciu správy o hodnotení), stanovisk k zámeru, záznamu z verejného prerokovania a odborného posudku vypracovaného podľa § 36 zákona.

Z výsledku posudzovania vplyvov na životné prostredie pre navrhovanú činnosť vyplynulo, že odporučený variant navrhovanej činnosti uvedený v zámere po zohľadnení opatrení uvedených v časti VI./3 tohto záverečného stanoviska je prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie. Za predpokladu akceptovania a realizácie navrhovaných opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a dôslednou poprojektovou analýzou je možné minimalizovať prevažnú časť očakávaných ako i reálne jestvujúcich negatívnych vplyvov výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti v danej lokalite a zabezpečiť tak prevahu pozitívnych vplyvov navrhovanej činnosti v posudzovanom území.

V priebehu posudzovania vplyvov na životné prostredie pre navrhovanú činnosť boli zvážené všetky predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie popísané v zámere, v jednotlivých stanoviskách k zámeru, v odbornom posudku a v kapitole IV. tohto

záverečného stanoviska, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať. Zvážili sa všetky riziká navrhovaného variantu z hľadiska vplyvu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľov, na základe čoho bolo preukázané, že navrhovanú činnosť je možné realizovať v odporúčanom variante navrhovanej činnosti uvedenej v zámere.

Celkove bolo na príslušný orgán doručených 16 písomných stanovísk od zástupcov zainteresovaných orgánov štátnej správy, samosprávnych orgánov, dotknutej obce a zainteresovanej verejnosti. Z nich 9 subjektov súhlasilo s navrhovanou činnosťou bez námietok, 3 subjekty súhlasili s navrhovanou činnosťou a uviedli pripomienky alebo odporúčania, 1 subjekt požadoval vypracovanie správy o hodnotení, 1 subjekt (2x) požadoval vypracovanie správy o hodnotení a určenie ako dotknutá obec a 1 subjekt neodporúčal navrhovanú činnosť.

V prípade stanoviska rezortného orgánu – Odbor odpadového hospodárstva MŽP SR bolo vyjadrené neodporúčanie navrhovanej činnosti, nakoľko skládkovanie v hierarchii nakladania s odpadmi je na poslednom mieste. Nie je možné sa stotožniť s jednoduchým a kategorickým neodporúčením rozšírenia skládky. Skládkovanie odpadov je a bude súčasťou odpadového hospodárstva a aj vyspelé priemyselné krajiny prevádzkujú skládky a ukladajú na ne obrovské množstvá odpadov. Navrhovateľ v prvom rade potrebuje riešiť ukladanie vlastných odpadov z výroby, ktoré sú anorganického charakteru a nie sú vhodné na Slovensku na ich zhodnotenie. Dá sa predpokladať, že pre navrhovateľa nie je problém transportovať tieto odpady aj na inú vzdialenejšiu skládku. Toto riešenie je však z dôvodu transportu na väčšie vzdialenosti menej environmentálne vhodné (dopravné zaťaženie, hluk, emisie z dopravy). Z uvedených dôvodov sa rozšírenie existujúcej skládky javí ako vhodné riešenie potrieb odpadového hospodárstva navrhovateľa a obyvateľov regiónu.

Všetky relevantné pripomienky a odporúčania uvádzané v stanoviskách sú akceptované a zohľadnené v podmienkach pre prípravu a realizáciu navrhovanej činnosti. Na základe požiadaviek uvedených v stanoviskách spracovateľ zámeru podal vysvetlenia k jednotlivým sporným otázkam. Jedná sa o zvýšenie ochrany pred znečistením podzemných a povrchových vôd a pôdy, vybudovanie ochranného pásu zelene a obmedzenie obťažovania obyvateľstva prachom. Argumentácia zo strany odporcov o obťažovaní obyvateľov zápachom zo skládky vyhodnotená ako nepreukázaná a tým pádom neopodstatnená.

Odporúčenie realizácie navrhovanej činnosti možno odôvodniť aj nasledovnými skutočnosťami:

- Celkové technické riešenie, projektované parametre ako aj prevádzkovanie skládky odpadov bude riešené s vedomím minimalizácie vplyvu na životné prostredie pričom sú zohľadnené všetky platné legislatívne predpisy.
- Ochrana podzemných vôd bude zabezpečovaná technickými opatreniami a kontrolným monitorovacím elektrickým systémom.
- Prevádzkové riziká a ich možný vplyv na prevádzku skládky na nie nebezpečné odpady sú navrhované a zabezpečené v súlade s bezpečnostnými predpismi pre prevádzku takýchto zariadení.
- Realizáciou nových skládkovacích možností sa stav životného prostredia nezhorší.
- Nakladanie s odpadmi bude vykonávané podľa platnej legislatívy.
- Technológia skládkovania nie nebezpečných odpadov bude monitorovaná pomocou vopred vybudovaných zariadení
- Umiestnenie nových funkčne samostatných priestorov zneškodňovacieho zariadenia bude v lokalite v blízkosti existujúceho areálu prevádzkovej skládky.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že dôvodom kladného záverečného stanoviska odporúčaného variantu je akceptovateľný dopad činnosti na životné prostredie. Je však nevyhnutné, aby boli dodržané všetky odporúčané podmienky pre realizáciu stavby uvedené v tomto stanovisku.

5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Rozsah poprojektovej analýzy je navrhnutý s cieľom overiť úroveň dosiahnutého súladu medzi skutočnými a predpokladanými vplyvmi činnosti na jednotlivé dotknuté zložky životného prostredia, zistiť možné odlišnosti skutočných vplyvov od predpokladov v zámere a zabezpečiť na tomto základe modifikáciu alebo doplnenie opatrení na zmiernenie negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti. Pre zabezpečenie sledovania a vyhodnocovania vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie sa odporúča:

1. Zabezpečiť pravidelné odborné porovnanie všetkých predpokladaných vplyvov uvedených v zámere navrhovanej činnosti so skutočným stavom a to v rozsahu a lehotách, určených príslušným povoľujúcim orgánom. V prípade zistenia negatívnych odchýliek od predpokladaného stavu, zabezpečiť realizáciu opatrení, aby podmienky určené pri povoľovaní konaní a stanovené v rozhodnutí boli splnené.

2. Vypracovať samostatný komplexný „Program monitorovania“, podľa ktorého sa budú sledovať konkrétne vlastnosti prostredia a vyhodnocovať všetky možné nepriaznivé vplyvy dobudovanej skládky na jednotlivé zložky životného prostredia. Program monitorovania musí zahŕňať aj povinnosť pravidelného ročného vyhodnocovania nameraných výsledkov. Po 5-tich rokoch monitorovania vykonať celkové zhodnotenie. Na jeho základe spracovať návrh monitorovania na ďalšie obdobie.

3. Program monitorovania vplyvov skládky na životné prostredie by mal obsahovať minimálne:

- a. monitorovanie kvality a množstvo priesakových kvapalín - priamym pozorovaním v akumuláčnych nádržiach, odberom vzoriek a ich laboratórnym spracovaním (4 krát ročne),
- b. monitorovanie kvality povrchových a podzemných vôd - odberom vzoriek z presne určených profilov podľa návrhu v projektovej dokumentácii v trojmesačnom intervale (4 krát ročne),
- c. monitorovanie množstva a kvality skládkového plynu v rozsahu a termínoch podľa prílohy č. 24 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z. z. (4 krát ročne),
- d. monitorovanie rozšírenia hľadavcov na skládke ako aj v jej okolí v trojmesačnom intervale (4 krát ročne).

4. Zabezpečiť prevádzkovanie monitoringu vybraných zložiek životného prostredia, pravidelne vyhodnocovať výsledky monitoringu ročnými správami vypracovanými odborne spôsobilými organizáciami, prípadne navrhovať zmeny a rozsah monitoringu podľa ich odborných návrhov. (Parametre, ktoré majú byť analyzované v odobratých vzorkách, musia byť odvodené od očakávaného zloženia priesakových vôd a kvality podzemnej vody v záujmovej oblasti v závislosti od hydrogeologických a hydrogeochemických pomerov v záujmovej oblasti. Parametre môžu tiež zahŕňať indikačné parametre, ktoré zabezpečujú včasné zistenie zmeny kvality podzemnej vody. Návrh odporúčaných parametrov by mal byť predmetom aj odborného posudku pre prevádzkový poriadok skládky odpadov).

5. Zabezpečiť počas prevádzky meranie úrovne hladiny podzemnej vody každé 3 mesiace a aj v období po jej uzatvorení. Ak v danej oblasti by došlo k výraznému kolísaniu hladiny podzemnej vody, musia byť frekvencie merania častejšie. Pre potreby hodnotenia vodnej bilancie monitorovať aj meteorologické vplyvy - množstvo zrážok, teplota, smer a sila prevládajúceho vetra, vyparovanie, vlhkosť vzduchu. Bude to možné zriadením meteorologickej stanice na skládke odpadov alebo z údajov z najbližšej vyhovujúcej meteorologickej stanice v rámci siete SHMÚ.

6. Zabezpečiť počas prevádzky skládky odpadov meranie údajov

Frekvencia odberu vzoriek a analýz:

	Počas prevádzky	Po uzatvorení skládky
Množstvo priesakových kvapalín	Mesačne ¹⁾	Každých 6 mesiacov
Zloženie priesakových kvapalín ²⁾	Štvrťročne ¹⁾	Každých 6 mesiacov
Množstvo a zloženie povrchovej vody ³⁾	Štvrťročne ¹⁾	Každých 6 mesiacov
Potenciálne emisie a atmosférický tlak	Mesačne ^{1) 3)}	Každých 6 mesiacov ⁴⁾

¹⁾ Ak z vyhodnocovania údajov vyplynie, že dlhšie intervaly sú tiež efektívne, môžu byť prijaté.

²⁾ Parametre, ktoré majú byť merané a látky, ktoré majú byť analyzované sa líšia podľa zloženia a vlastností uloženého odpadu. Určujú sa v súhlase na prevádzkovanie skládky odpadov. Návrh odporúčaných parametrov, by mal byť predmetom aj odborného posudku pre prevádzkový poriadok skládky odpadov.

³⁾ CH₄, CO₂ a O₂ pravidelne; H₂S, H₂ a ďalšie podľa potreby, vzhľadom k zloženiu a vlastnostiam ukladaného odpadu.

⁴⁾ Účinnosť systému extrakcie plynu musí byť pravidelne kontrolovaná.

⁵⁾ V prípade absencie povrchových vôd sa tieto merania nevyžadujú.

7. Sledovať jeden krát ročne topografiu skládky odpadov - štruktúru a zloženie telesa skládky odpadov, ako podklad pre situačný plán skládky odpadov, a to: plocha pokrytá odpadom, množstvo a zloženie odpadu, miesta uloženia odpadu, metódy ukladania odpadu, čas a trvanie ukladania odpadu, výpočet zostávajúcej kapacity, ktorá je ešte na skládke odpadov k dispozícii. Jedenkrát ročne počas prevádzky skládky odpadov a aj po jej uzatvorení - sadanie úrovne telesa skládky odpadov.

8. Pravidelne predkladať ročnú správu z monitoringu príslušnému úradu životného prostredia.

9. Vykonávať pravidelné kontroly stavu a druhového zloženia vegetácie (minimálne 1 x ročne) v areáli skládky na uzavretých a rekultivovaných plochách skládky a prijať opatrenia na odstránenie nežiaducich druhov krovín a stromov zo skládkovacích povrchov.

10. Prevádzkovateľ skládky musí zabezpečiť pravidelnú kontrolu účinnosti realizácie všetkých prijatých opatrení, týkajúcich sa prevádzky skládky a kontrolu účinnosti opatrení, prijatých na zmiernenie negatívnych účinkov na životné prostredie.

11. Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti nie je požadovaný rozsah poprojektovej analýzy obmedzený určitou dobou trvania.

12. V zmysle § 37 ods. 2 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z. z. prevádzkovateľ skládky odpadov musí zabezpečiť jej monitorovanie a kontrolu počas najmenej 30 rokov a najviac 50 rokov od vydania potvrdenia o uzatvorení skládky odpadov.

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania určí povoľujúci orgán, ak ide o povoľovanie navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, s prihliadnutím na toto záverečné stanovisko k činnosti vydané podľa § 37 zákona.

Ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti posudzovanej podľa zákona sú horšie, než sa uvádza v správe o hodnotení navrhovanej činnosti (resp. zámere, ktorý nahrádza správu o hodnotení), je ten, kto navrhovanú činnosť vykonáva, povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe o hodnotení navrhovanej činnosti, v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

6. Informácia pre povoľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti

Zainteresovaná verejnosť je podľa § 24 zákona verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem na postupoch environmentálneho rozhodovania. Medzi zainteresovanú verejnosť

patrí najmä fyzická osoba podľa § 24a zákona, právnická osoba podľa § 24b alebo § 27 zákona, občianska iniciatíva podľa § 25 zákona a občianske združenie podporujúce ochranu životného prostredia podľa § 26 zákona, t. j. verejnosť, ktorá podala písomné stanovisko podľa § 23 ods. 4, § 30 ods. 5 alebo podľa § 35 ods. 3 zákona. Táto zainteresovaná verejnosť má podľa § 27a zákona právo aktívnej účasti pri príprave a povoľovaní navrhovanej činnosti, a to v celom priebehu procesu posudzovania vplyvov až do vydania rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti. V procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti „Regionálna skládka odpadov Stredný Liptov - Partizánska Ľupča - III. etapa“ bola identifikovaná ako zainteresovaná verejnosť: obec Liptovský Michal, 034 83 Liptovská Teplá, obyvatelia podpísaní pod spoločné stanovisko doručené k správe o hodnotení na MŽP SR dňa 31. 10. 2013 (kópia stanoviska tvorí prílohu č. 1 tohto záverečného stanoviska), obyvatelia podpísaní pod Sťažnosť – spoločné stanovisko obyvateľov obce Liptovský Michal doručenú k správe o hodnotení na MŽP SR dňa 12. 11. 2013 (kópia Sťažnosti tvorí prílohu č. 2 tohto záverečného stanoviska) a Združenie miest a obcí Liptova, Štúrova 1989/41, 031 42 Liptovský Mikuláš.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia SR
odbor environmentálneho posudzovania
Mgr. Jana Benovicsová
v súčinnosti s
Regionálnym úradom verejného zdravotníctva
so sídlom v Liptovskom Mikuláši

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

RNDr. Gabriel Nižňanský
riaditeľ odboru environmentálneho posudzovania
Ministerstvo životného prostredia SR

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava 24. 03. 2014